

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

L 205

Izdevums
latviešu valodā

Tiesību akti

48. sējums
2005. gada 6. augusts

Saturs

I Tiesību akti, kuru publicēšana ir obligāta

Komisijas Regula (EK) Nr. 1291/2005 (2005. gada 5. augusts), ar kuru nosaka standarta ieviešanas vērtības nolūkā noteikt ieviešanas cenuatsevišķu veidu augļiem un dārzeņiem 1

★ Komisijas Regula (EK) Nr. 1292/2005 (2005. gada 5. augusts), ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001 IV pielikumu attiecībā uz dzīvnieku barošanu ⁽¹⁾ 3

★ Komisijas Regula (EK) Nr. 1293/2005 (2005. gada 5. augusts), ar kuru groza Regulu (EEK) Nr. 2676/90, ar ko nosaka Kopienas metodes vīnu analīzei 12

★ Komisijas Regula (EK) Nr. 1294/2005 (2005. gada 5. augusts), ar ko groza I pielikumu Padomes Regulā (EEK) Nr. 2092/91 par lauksaimniecības produktu bioloģisku ražošanu un norādēm par to uz lauksaimniecības produktiem un pārtikas produktiem 16

★ Komisijas Regula (EK) Nr. 1295/2005 (2005. gada 5. augusts), ar ko attiecībā uz 2004./2005. tirdzniecības gadu nosaka samazinājumu atbalstam par žāvētu rupjo lopbarību 18

★ Komisijas Regula (EK) Nr. 1296/2005 (2005. gada 5. augusts), ar ko pārskata B ražošanas maksājuma maksimālo apmēru un groza B biešu minimālo cenu cukura nozarē 2005./2006. tirdzniecības gadam 20

II Tiesību akti, kuru publicēšana nav obligāta

Padome

2005/600/EK:

★ Padomes Lēmums (2005. gada 12. jūlijs) par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņēm 21

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ

(Turpinājums nākamajā lapā)

★ Padomes Ieteikums (2005. gada 12. jūlijs), par dalībvalstu un kopienas vispārējām ekonomikas politikas pamatnostādņēm (2005–2008)	28
---	----

Labojums

Labojums Komisijas 2005. gada 2. augusta Regulā (EK) Nr. 1279/2005, ar ko groza ievadmaksas nodokli labības nozarē, ko piemēro no 2005. gada 3. augusta (OV L 202, 3.8.2005)	38
--	----

Labojums Komisijas 2005. gada 1. augusta Regulā (EK) Nr. 1270/2005, ar ko nosaka, cik lielā mērā var izpildīt importa tiesību atļaujas, kuras iesniegtas 2005. gada jūlijā un attiecas uz nobarošanai paredzētiem vīriešu kārtas jaunlopiem, tarifu kvotas ietvaros, kura paredzēta Regulā (EK) Nr. 992/2005 (OV L 201, 2.8.2005)	38
---	----

I

(Tiesību akti, kuru publicēšana ir obligāta)

KOMISIJAS REGULA (EK) Nr. 1291/2005

(2005. gada 5. augusts),

ar kuru nosaka standarta ieviešanas vērtības nolūkā noteikt ieviešanas cenuatsevišķu veidu augļiem un dārzeņiem

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes 1994. gada 21. decembra Regulu (EK) Nr. 3223/94 par sīki izstrādātiem augļu un dārzeņu ieviešanas režīma izpildes noteikumiem⁽¹⁾, un jo īpaši tās 4. panta 1. punktu,

tā kā:

- (1) Regulā (EK) Nr. 3223/94, piemērojot Urugvajas kārtas daudzpusējo tirdzniecības sarunu iznākumus, paredzēti kritēriji, pēc kuriem Komisija nosaka standarta ieviešanas vērtības pielikumā precizētajiem produktu ievēdumiem no trešām valstīm un periodiem.

- (2) Piemērojot iepriekš minētos kritērijus, standarta ieviešanas vērtības nosakāmas līmeņos, kas norādīti šīs regulas pielikumā,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Standarta ieviešanas vērtības, kas paredzētas Regulas (EK) Nr. 3223/94 4. pantā, ir tādas, kā norādīts tabulā, kas pievienota pielikumā.

2. pants

Šī regula stājas spēkā 2005. gada 6. augustā.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2005. gada 5. augustā

Komisijas vārdā —

lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektors

J. M. SILVA RODRÍGUEZ

⁽¹⁾ OV L 337, 24.12.1994., 66. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1947/2002 (OV L 299, 1.11.2002., 17. lpp.).

PIELIKUMS

Komisijas 2005. gada 5. augustā Regulai, ar kuru nosaka standarta ieviešanas vērtības nolūkā noteikt ieviešanas cenu atsevišķu veidu augļiem un dārzeņiem

(EUR/100 kg)		
KN kods	Trešās valsts kods ⁽¹⁾	Standarta ieviešanas vērtība
0702 00 00	052	44,5
	096	41,1
	999	42,8
0707 00 05	052	75,8
	096	39,7
	999	57,8
0709 90 70	052	77,2
	999	77,2
0805 50 10	382	67,4
	388	69,4
	524	60,9
	528	62,0
	999	64,9
0806 10 10	052	103,9
	204	57,3
	220	128,8
	624	155,1
	999	111,3
0808 10 80	388	79,5
	400	66,7
	508	68,0
	512	64,7
	528	77,2
	720	67,2
	804	72,4
0808 20 50	999	70,8
	052	110,0
	388	56,9
	512	18,8
	528	53,2
	800	50,6
0809 20 95	999	57,9
	052	303,5
	400	327,9
	404	318,7
0809 30 10, 0809 30 90	999	316,7
	052	113,1
	999	113,1
0809 40 05	094	49,8
	624	63,6
	999	56,7

⁽¹⁾ Valstu nomenklatūra, kas paredzēta Komisijas Regulā (EK) Nr. 750/2005 (OV L 126, 19.5.2005., 12. lpp.). Kods "999" nozīmē "citas izcelsmes vietas".

KOMISIJAS REGULA (EK) Nr. 1292/2005**(2005. gada 5. augusts),****ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001 IV pielikumu attiecībā uz dzīvnieku barošanu****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 22. maija Regulu (EK) Nr. 999/2001, ar ko paredz noteikumus dažu transmisīvo sūkļveida encefalopātiju profilaksei, kontrolei un apkarošanai ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 23. panta pirmo daļu,

tā kā:

- (1) Regulā (EK) Nr. 999/2001 ir paredzēti noteikumi par dzīvnieku izcelsmes olbaltumvielu izmantošanu barībā, lai novērstu transmisīvo sūkļveida encefalopātiju (TSE) izplatību dzīvnieku vidū.
- (2) Ar minēto regulu dažas dzīvnieku olbaltumvielas ir aizliegts izmantot lauksaimniecības dzīvnieku barībā vai nu tāpēc, ka šīs olbaltumvielas var saturēt TSE infekcijas izraisītāju, vai arī tāpēc, ka to esamības dēļ barībā var tikt atklātas olbaltumvielas nelielos daudzumos, kas var būt inficētas ar TSE. Ar minēto regulu arī stingri aizliegts barībā izmantot aizliegtas dzīvnieku izcelsmes sastāvdaļas.
- (3) Komisijas 2003. gada 23. decembra Direktīvā 2003/126/EK par dzīvnieku izcelsmes sastāvdaļu noteikšanas analīzes metodi oficiālai lopbarības pārbaudei ⁽²⁾ ir paredzēts, ka saskaņā ar minēto direktīvu ir veicama oficiāla barības analīze, lai oficiāli kontrolētu dzīvnieku izcelsmes sastāvdaļu esamību, identificēšanu vai daudzuma novērtēšanu barībā. Laboratoriju kvalifikācijas pārbaudes, ko Komisijas References materiālu un mērījumu institūts (*Institute for Reference Materials and Measurements*, IRMM-Kopīgais pētniecības centrs) veic saskaņā ar minēto direktīvu, liecina, ka ir ievērojami uzlabojies laboratoriju veikums, nosakot nelielus zīdītāju olbaltumvielu daudzumus barībā.
- (4) Pateicoties uzlabotajam laboratoriju veikumam, ir atklāta kaulu spikulu iespējamā esamība, jo īpaši bumbuļu un

sakņu kultūrās. Zinātniskie dati liecina, ka šādu kultūragu inficēšanos ar augsnē esošajām kaulu spikulām nav iespējams novērst. No inficētu bumbuļu un sakņu kultūru sūtījumiem jāatbrīvojas saskaņā ar Padomes 1995. gada 25. oktobra Direktīvu 95/53/EK, ar ko nosaka principus, kas reglamentē oficiālo pārbaudžu organizēšanu dzīvnieku ēdināšanas jomā ⁽³⁾, un rezultātā bieži vien tie jāiznīcina. Lai novērstu minētās direktīvas nesamērīgu piemērošanu, pirms tiek apsvērts barības aizlieguma pārkāpums, dalībvalstīm jāatļauj novērtēt, vai pastāv risks dzīvnieku izcelsmes sastāvdaļu esamībai bumbuļu un sakņu kultūrās.

- (5) Zinātniskās vadības komiteja 2000. gada 25. un 26. maijā aktualizēja savas 1998. gada 22. un 23. oktobra sanāksmes laikā pieņemto ziņojumu un atzinumu par hidrolizētu proteīnu, kas ražoti no atgremotāju ādām, nekaitīgumu. Nosacījumi, ar kuriem hidrolizētus proteīnus var saskaņā ar minēto atzinumu uzskatīt par nekaitīgiem, ir izklāstīti Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 3. oktobra Regulā (EK) Nr. 1774/2002, ar ko nosaka veselības aizsardzības noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem, kuri nav paredzēti cilvēku uzturam ⁽⁴⁾. Kopš 2004. gada 1. maija šie nosacījumi attiecas arī uz hidrolizētiem proteīniem, kas ievesti no trešām valstīm. Tādēļ vairs nav jāaizliedz atgremotāju barošana ar hidrolizētiem proteīniem, kas ražoti no atgremotāju ādām.
- (6) Zinātniskās vadības komiteja savā 1999. gada 17. septembra atzinumā par pārstrādi vienas sugas ietvaros un vēlreiz savā 2000. gada 27. un 28. novembra atzinumā par zinātnisko pamatojumu aizliegumam lietot dzīvnieku olbaltumvielas visu lauksaimniecības dzīvnieku barībā norādīja uz to, ka starp lauksaimniecības dzīvniekiem, kas nav atgremotāji un no kuriem iegūst pārtiku, tādiem kā cūkas un mājputni, nav bijis neviena TSE gadījuma. Turklāt, tā kā dzīvnieku olbaltumvielu aizlieguma kontroles pamatojas uz kaulu un muskuļu šķiedru noteikšanu barībā, pārbaudot asins produktus un hidrolizētus proteīnus, kas iegūti no dzīvniekiem, kuri nav atgremotāji, TSE inficētas olbaltumvielas nebūtu jākonstatē. Tādēļ jāsamazina ierobežojumi lauksaimniecības dzīvniekus barot ar asins produktiem un hidrolizētiem proteīniem, kas iegūti no dzīvniekiem, kuri nav atgremotāji.

⁽¹⁾ OV L 147, 31.5.2001., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 260/2005 (OV L 46, 17.2.2005., 31. lpp.).

⁽²⁾ OV L 339, 24.12.2003., 78. lpp.

⁽³⁾ OV L 265, 8.11.1995., 17. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/46/EK (OV L 234, 1.9.2001., 55. lpp.).

⁽⁴⁾ OV L 273, 10.10.2002., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 416/2005 (OV L 66, 12.3.2005., 10. lpp.).

- (7) Jāprecizē neiesaiņotas barības, kuras sastāvā ir pārstrādātas dzīvnieku olbaltumvielas, pārvadāšanas, glabāšanas un iesaiņošanas nosacījumi.

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

- (8) Lai saglabātu un uzlabotu oficiālās kontroles kvalitāti, jāparedz laboratorijas personāla pastāvīga kompetences novērtēšana un tālākizglītība.

Regulas (EK) Nr. 999/2001 IV pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas pielikumu.

2. pants

- (9) Tādēļ attiecīgi jāgroza Regula (EK) Nr. 999/2001. Praktisku apsvērumu dēļ un skaidrības labad pilnībā jāaizstāj grozītais IV pielikums.

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

- (10) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgās komitejas atzinumu,

To piemēro no 2005. gada 1. septembra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2005. gada 5. augustā

Komisijas vārdā —
Komisijas loceklis
Markos KYPRIANOU

PIELIKUMS

Regulas (EK) Nr. 999/2001 IV pielikumu aizstāj ar šo.

"IV PIELIKUMS

DZĪVNIEKU BAROŠANA

I. Septītā panta 1. punktā paredzētā aizlieguma darbības jomas paplašināšana.

Aizliegumu, kas paredzēts 7. panta 1. punktā, attiecinā uz šo:

- a) lauksaimniecības dzīvnieku, izņemot plēsīgos kažokzvērus, barošana ar:
 - i) pārstrādātām dzīvnieku olbaltumvielām;
 - ii) atgremotāju izcelsmes želatīnu;
 - iii) asins produktiem;
 - iv) hidrolizētiem proteīniem;
 - v) dzīvnieku izcelsmes dikalcija fosfātu un trikalcija fosfātu ("dikalcija fosfāts un trikalcija fosfāts");
 - vi) barību, kuras sastāvā ir no i) līdz v) apakšpunktā minētās olbaltumvielas;
- b) atgremotāju barošana ar dzīvnieku olbaltumvielām un barību, kuras sastāvā ir šīs olbaltumvielas.

II. Atkāpes no 7. panta 1. un 2. punktā paredzētajiem aizliegumiem un īpaši nosacījumi šo atkāpju piemērošanai.

A. Aizliegumus, kas paredzēti 7. panta 1. un 2. punktā, neattiecinā uz šo:

- a) lauksaimniecības dzīvnieku barošana ar i), ii), iii) un iv) apakšpunktā minētajām olbaltumvielām un ar barību, kas iegūta no šīm olbaltumvielām:
 - i) piens, piena produkti un jaunpiens;
 - ii) olas un olu produkti;
 - iii) želatīns, kas iegūts no dzīvniekiem, kuri nav atgremotāji;
 - iv) hidrolizēti proteīni, kas iegūti no tādu dzīvnieku ķermeņa daļām, kuri nav atgremotāji, un no atgremotāju ādām;
- b) lauksaimniecības dzīvnieku, kas nav atgremotāji, barošana ar i), ii) un iii) apakšpunktā minētajām olbaltumvielām un ar produktiem, kas iegūti no šādām olbaltumvielām:
 - i) zivju milti – saskaņā ar B punktā izklāstītajiem nosacījumiem;
 - ii) dikalcija fosfāts un trikalcija fosfāts – saskaņā ar C. punktā izklāstītajiem nosacījumiem;
 - iii) asins produkti, kas iegūti no dzīvniekiem, kuri nav atgremotāji – saskaņā ar D. punktā izklāstītajiem nosacījumiem;
- c) zivju barošanu ar asins miltiem, kas iegūti no dzīvniekiem, kuri nav atgremotāji – saskaņā ar D. punktā izklāstītajiem nosacījumiem;

- d) lauksaimniecības dzīvnieku barošana ar bumbulu un sakņu kultūrām un barību, kas satur šos produktus, pēc tam, kad ir konstatētas kaulu spikulas, dalībvalstīs var atļaut tad, ja ir labvēlīgs riska novērtējums. Riska novērtējumā vērā ņem vismaz inficēšanās amplitūdu un iespējamo avotu, kā arī sūtījuma galamērķi.
- B. Lauksaimniecības dzīvnieku (izņemot plēsīgos kažokzvērus), kas nav atgremotāji, barošanā izmantojot A. punkta b) apakšpunkta i) daļā minētos zivju miltus un barību, kas satur zivju miltus, jāievēro šādi nosacījumi:
- a) zivju miltiem jābūt iegūtiem, pārstrādājot augus, kuri paredzēti vienīgi zivju produktu ražošanai;
- b) pirms laišanas brīvā apgrozībā Kopienā katram importēto zivju miltu sūtījumam jābūt veiktām mikroskopijas analīzēm saskaņā ar Direktīvu 2003/126/EK;
- c) barībai, kuras sastāvā ir zivju milti, jābūt ražotai uzņēmumos, kuros neražo barību atgremotājiem un kuros šim mērķim apstiprinājusi kompetentā iestāde.
- Atkāpjoties no c) apakšpunkta:
- i) īpaša atļauja kompleksās barības pagatavošanai no barības, kuras sastāvā ir zivju milti, nav vajadzīga barības maisījumu mājražotājiem:
- kuros reģistrējusi kompetentā iestāde,
 - kuros tur tikai tādus dzīvniekus, kas nav atgremotāji,
 - kuros gatavo komplekso barību lietošanai tikai savā saimniecībā un,
 - ja barība, kas pagatavota ar zivju miltiem, satur mazāk nekā 50 % kopproteīna;
- ii) kompetentā iestāde var atļaut atgremotāju barības ražošanu uzņēmumos, kuros ražo arī zivju miltus saturošu barību citām dzīvnieku sugām, ja tiek ievēroti šādi nosacījumi:
- neiesaiņota un iesaiņota barība, kas paredzēta atgremotājiem, glabāšanas, pārvadāšanas un iesaiņošanas laikā tiek glabāta telpās, kas ir fiziski nodalītas no telpām, kurās atrodas zivju miltus saturoša barība,
 - barību, kas paredzēta atgremotājiem, ražo telpās, kas ir fiziski nodalītas no telpām, kurās ražo zivju miltus saturošu barību,
 - vismaz piecus gadus tiek glabāta pieejama kompetentajai iestādei dokumentācija, kurā sīki atspoguļoti zivju miltu iepirkumi un izlietojums, kā arī zivju miltus saturošas barības pārdošana, un
 - regulāri tiek veikti atgremotājiem paredzētās barības testi, lai nodrošinātu to, ka tā nesatur aizliegtās olbaltumvielas, tostarp zivju miltus;
- d) zivju miltus saturošas barības marķējumā un pavaddokumentos skaidri jānorāda: “satur zivju miltus – nedrīkst izbarot atgremotājiem”;
- e) zivju miltus saturoša, neiesaiņota barība jāpārvadā transportlīdzekļos, kuros tajā pašā laikā nepārvadā atgremotājiem paredzētu barību. Ja transportlīdzekli pēc tam lieto atgremotājiem paredzētas barības pārvadāšanai, to rūpīgi iztīra saskaņā ar procedūru, ko kompetentā iestāde apstiprinājusi, lai izvairītos no infekcijas tālākas izplatības;

- f) saimniecībās, kurās tur atgremotājus, ir aizliegts lietot un glabāt zivju miltus saturošu barību.

Atkāpjoties no minētā nosacījuma, kompetentā iestāde var atļaut lietot un glabāt zivju miltus saturošu barību saimniecībās, kurās tur atgremotājus, ja to apmierina tas, kādā veidā saimniecībā tiek veikti pasākumi, lai novērstu zivju miltus saturošas barības izbarošanu atgremotājiem.

- C. Lauksaimniecības dzīvnieku (izņemot plēsīgos kažokzvērus), kas nav atgremotāji, barošanā izmantojot A. punkta b) apakšpunkta ii) daļā minētos dikalcija fosfātu un trikalcija fosfātu, jāievēro šādi nosacījumi:

- a) barībai, kuras sastāvā ir dikalcija fosfāts vai trikalcija fosfāts, jābūt ražotai uzņēmumos, kuros negatavo atgremotājiem paredzētu barību un kuros šim nolūkam apstiprinājusi kompetentā iestāde.

Atkāpjoties no minētā nosacījuma,

- i) īpaša atļauja kompleksās barības pagatavošanai no barības, kuras sastāvā ir dikalcija fosfāts vai trikalcija fosfāts, nav vajadzīga barības maisījumu mājražotājiem:

— kuros reģistrējusi kompetentā iestāde,

— kuros tur tikai tādus dzīvniekus, kas nav atgremotāji,

— kuros gatavo komplekso barību lietošanai tikai savā saimniecībā un,

— ja barība, kuras ražošanā izmantots dikalcija fosfāts vai trikalcija fosfāts, satur mazāk nekā 10 % kopējā fosfora;

- ii) kompetentā iestāde var atļaut ražot atgremotāju barību uzņēmumos, kuros ražo arī dikalcija fosfātu saturošu vai trikalcija fosfātu saturošu barību citām dzīvnieku sugām, ja tiek ievēroti šādi nosacījumi:

— neiesaiņota un iesaiņota barība, kas paredzēta atgremotājiem, tiek ražota telpās, kas ir fiziski nodalītas no telpām, kurās ražo dikalcija fosfātu vai trikalcija fosfātu saturošu barību,

— neiesaiņota barība, kas paredzēta atgremotājiem, glabāšanas, pārvadāšanas un iesaiņošanas laikā tiek turēta telpās, kas ir fiziski nodalītas no telpām, kurās atrodas neiesaiņots trikalcija fosfāts un dikalcija fosfātu saturoša vai trikalcija fosfātu saturoša neiesaiņota barība,

— vismaz piecus gadus tiek glabāta pieejama kompetentajai iestādei dokumentācija, kurā sīki atspoguļoti dikalcija fosfāta vai trikalcija fosfāta iepirkumi un izlietojums, kā arī dikalcija fosfātu saturošas vai trikalcija fosfātu saturošas barības pārdošana;

- b) dikalcija fosfātu vai trikalcija fosfātu saturošas barības marķējumā un pavaddokumentā skaidri jānorāda: "satur dzīvnieku izcelsmes dikalcija/trikalcija fosfātu – nedrīkst izbarot atgremotājiem";

- c) dikalcija fosfātu vai trikalcija fosfātu saturoša, neiesaiņota barība jāpārvadā transportlīdzekļos, kuros tajā pašā laikā nepārvadā atgremotājiem paredzētu barību. Ja transportlīdzekli pēc tam lieto atgremotājiem paredzētas barības pārvadāšanai, to rūpīgi iztīra saskaņā ar procedūru, ko kompetentā iestāde apstiprinājusi, lai izvairītos no infekcijas tālākas izplatības;

- d) Saimniecībās, kurās tur atgremotājus, aizliegts lietot un glabāt dikalcija fosfātu saturošu vai trikalcija fosfātu saturošu barību.

Atkāpjoties no minētā nosacījuma, kompetentā iestāde var atļaut lietot un glabāt dikalcija fosfātu saturošu vai trikalcija fosfātu saturošu barību saimniecībās, kurās tur atgremotājus, ja to apmierina tas, kādā veidā saimniecībā tiek veikti pasākumi, lai novērstu dikalcija fosfātu saturošas vai trikalcija fosfātu saturošas barības izbarošanu atgremotājiem.

- D. Attiecīgi lauksaimniecības dzīvnieku, kas nav atgremotāji, un zivju barošanā izmantojot A. punkta b) apakšpunkta iii) daļā minētos asins produktus un A. punkta c) apakšpunktā minētos asins miltus, jāievēro šādi nosacījumi:

- a) asinīm jābūt iegūtām ES apstiprinātās kautuvēs, kurās nekad atgremotājus un kuras ir reģistrētas kā tādas kautuves, kurās nekad atgremotājus, un šīm asinīm jābūt tieši pārvestām uz pārstrādes uzņēmumu transportlīdzekļos, kas paredzēti tikai tādu asiņu pārvadāšanai, kuras nav atgremotāju asinis. Ja transportlīdzeklis iepriekš lietots atgremotāju asiņu pārvadāšanai, pēc iztīrīšanas un pirms tādu asiņu pārvadāšanas, kas nav atgremotāju asinis, kompetentajai iestādei tas ir jāpārbauda.

Atkāpjoties no minētā nosacījuma, kompetentā iestāde var atļaut kaut atgremotājus kautuvē, kurā savāc asinis, kas nav atgremotāju asinis, asins produktu un asins miltus iegūšanai, lai tos izmantotu attiecīgi lauksaimniecības dzīvnieku, kas nav atgremotāji, un zivju barībā, ja šajā kautuvē ir apstiprināta kontroles sistēma. Kontroles sistēmā veic vismaz šādus pasākumus:

— to dzīvnieku kautuvi, kuri nav atgremotāji, fiziski nodala no atgremotāju kautuves,

— atgremotāju izcelsmes asins savākšanas, glabāšanas, pārvadāšanas un iesaiņošanas telpas fiziski nodala no telpām, kurās atrodas tādas asinis, kam nav atgremotāju izcelsme; un

— no asinīm, kas nav atgremotāju asinis, regulāri ņem paraugus un veic analīzes, lai noteiktu atgremotāju olbaltumvielu esamību;

- b) asins produktiem un asins miltiem jābūt ražotiem uzņēmumā, kurā pārstrādā vienīgi tādu dzīvnieku asinis, kas nav atgremotāji.

Atkāpjoties no minētā nosacījuma, kompetentā iestāde var atļaut asins produktus un asins miltus lietošanai attiecīgi lauksaimniecības dzīvnieku, kas nav atgremotāji, un zivju barībā iegūt uzņēmumos, kuros pārstrādā atgremotāju asinis un kuros darbojas apstiprināta kontroles sistēma, kas novērš infekcijas tālāku izplatību. Kontroles sistēmā veic vismaz šādus pasākumus:

— to asiņu pārstrādi, kas nav atgremotāju asinis, veic slēgtā sistēmā, kas fiziski nodalīta no atgremotāju asins pārstrādes,

— atgremotāju izcelsmes nefasētas izejvielas un nefasētu gatavo produkciju glabāšanas, transportēšanas un iesaiņošanas laikā tur telpās, kas ir fiziski nodalītas no telpām, kurās atrodas nefasētas izejvielas un nefasēta gatavā produkcija, iegūta no dzīvniekiem, kuri nav atgremotāji; un

— no asinīm, kas nav atgremotāju asinis, regulāri ņem paraugus un veic analīzes, lai noteiktu atgremotāju olbaltumvielu esamību;

- c) barībai, kuras sastāvā ir asins produkti vai asins milti, jābūt ražotai uzņēmumos, kuros negatavo barību attiecīgi atgremotājiem vai lauksaimniecības dzīvniekiem, kas nav zivis, un kuros šim nolūkam apstiprinājusi kompetentā iestāde.

Atkāpjoties no minētā nosacījuma:

- i) īpaša atļauja kompleksās barības pagatavošanai no barības, kuras sastāvā ir asins produkti vai asins milti, nav vajadzīga barības maisījumu mājražotājiem:
 - kuras reģistrējusi kompetentā iestāde,
 - kuros tur vienīgi dzīvniekus, kas nav atgremotāji – ja tiek lietoti asins produkti, vai vienīgi zivis – ja tiek lietoti asins milti,
 - kuros gatavo komplekso barību lietošanai tikai savā saimniecībā un,
 - ja barība, kuras ražošanā izmantoti asins produkti vai asins milti, satur mazāk nekā 50 % kopējās olbaltumvielas;
- ii) kompetentā iestāde var atļaut ražot atgremotāju barību uzņēmumos, kuros ražo arī asins produktus saturošu vai asins miltus saturošu barību attiecīgi lauksaimniecības dzīvniekiem, kuri nav atgremotāji, vai zivīm, ja tiek ievēroti šādi nosacījumi:
 - atgremotājiem vai lauksaimniecības dzīvniekiem, izņemot zivīm, paredzēta neiesaiņota un iesaiņota barība tiek ražota telpās, kas ir fiziski nodalītas no telpām, kurās ražo attiecīgi asins produktus saturošu vai asins miltus saturošu barību,
 - neiesaiņota barība glabāšanas, pārvadāšanas un iesaiņošanas laikā tiek turēta fiziski nodalītās telpās šādi:
 - a) atgremotājiem paredzētu barību tur atsevišķi no asins produktiem un no asins produktu saturošas barības;
 - b) lauksaimniecības dzīvniekiem, izņemot zivīm, paredzētu barību tur atsevišķi no asins miltiem un asins miltus saturošas barības;
 - vismaz piecus gadus tiek glabāta pieejama kompetentajai iestādei dokumentācija, kurā sīki atspoguļoti asins produktu un asins miltu iepirkumi un izlietojums, kā arī šo produktu saturošas barības pārdošana;
- d) pēc vajadzības marķējumā, tirdzniecības pavaddokumentā vai veselības sertifikātā barībai, kuras sastāvā ir asins produkti vai asins milti, skaidri jānorāda attiecīgi “satur asins produktus – nedrīkst izbarot atgremotājiem” vai “satur asins miltus – drīkst izbarot tikai zivīm”;
- e) asins produktus saturoša barība jāpārvadā transportlīdzekļos, ar kuriem tajā pašā laikā nepārvadā atgremotājiem paredzētu barību, un neiesaiņota, asins miltus saturoša barība jāpārvadā transportlīdzekļos, ar kuriem tajā pašā laikā nepārvadā barību lauksaimniecības dzīvniekiem, izņemot zivis. Ja transportlīdzekli pēc tam lieto attiecīgi atgremotājiem vai lauksaimniecības dzīvniekiem, izņemot zivis, paredzētas barības pārvadāšanai, tam jābūt rūpīgi iztīrītam saskaņā ar procedūru, lai izvairītos no infekcijas tālākas izplatības;
- f) asins produktus saturošu barību aizliegts lietot un glabāt saimniecībās, kurās tur atgremotājus, un asins miltus saturošu barību aizliegts lietot un glabāt saimniecībās, kurās tur lauksaimniecības dzīvniekus, izņemot zivis.

Atkāpjoties no iepriekš teiktā, kompetentā iestāde var atļaut attiecīgi asins produktus saturošu vai asins miltus saturošu barību lietot un glabāt saimniecībās, kurās tur attiecīgi atgremotājus vai lauksaimniecības dzīvniekus, izņemot zivis, ja tā ir apmierināta ar to, kādā veidā saimniecībā tiek īstenoti pasākumi, lai novērstu to, ka attiecīgi asins produktus saturoša vai asins miltus saturoša barība tiek izbarota attiecīgi atgremotājiem vai sugām, kas nav zivis.

III. Vispārēji īstenošanas nosacījumi

- A. Šā pielikuma prasības piemēro, neskarot Regulas (EK) Nr. 1774/2002 noteikumus.
- B. Dalībvalstis glabā aktualizētus sarakstus ar:
- a) kautuvēm, kas apstiprinātas asins savākšanai saskaņā ar II daļas D. punkta a) apakšpunktu;
 - b) apstiprinātiem pārstrādes uzņēmumiem, kuros ražo dikalcija fosfātu, trikalcija fosfātu, asins produktus vai asins miltus, un
 - c) uzņēmumiem, izņemot barības maisījumu mājsaimniecībām, kuros atļauts ražot zivju miltus saturošu un b) apakšpunktā minēto olbaltumvielu saturošu barību un kuri darbojas saskaņā ar II daļas B. punkta c) apakšpunkta, C. punkta a) apakšpunkta un D. punkta c) apakšpunkta izklāstītajiem nosacījumiem.
- C. a) Neiesaiņotas, pārstrādātas dzīvnieku olbaltumvielas, izņemot zivju miltus, un neiesaiņotus produktus, tostarp barību, organisko mēslojumu un augsnes ielabotājus, kuru sastāvā ir šīs olbaltumvielas, glabā un pārvadā tam paredzētās telpās. Glabātavu vai transportlīdzekli drīkst izmantot citiem mērķiem tikai pēc iztīrīšanas un tad, kad to ir pārbaudījusi kompetentā iestāde.
- b) Nefasētus zivju miltus, kas minēti II daļas A. punkta b) apakšpunkta i) daļā, nefasētu dikalcija fosfātu un nefasētu trikalcija fosfātu, kas minēti II daļas A. punkta b) apakšpunkta ii) daļā, asins produktus, kas minēti II daļas A. punkta b) apakšpunkta iii) daļā, un asins miltus, kas minēti II daļas A. punkta c) apakšpunktā, glabā un pārvadā šim nolūkam paredzētās glabātavās un transportlīdzekļos.
- c) Atkāpjoties no b) apakšpunkta:
- i) glabātavas vai transportlīdzekļus drīkst izmantot tādu pašu olbaltumvielu saturošas barības glabāšanai un pārvadāšanai;
 - ii) glabātavas vai transportlīdzekļus drīkst izmantot citiem mērķiem tikai tad, kad tos ir pārbaudījusi kompetentā iestāde, un;
 - iii) glabātavas un transportlīdzekļus, kuros pārvadā zivju miltus, drīkst izmantot citiem mērķiem tad, ja infekcijas tālākas izplatības novēršanai uzņēmumā darbojas kontroles sistēma, ko atzinusi kompetentā iestāde. Kontroles sistēmā veic vismaz šādus pasākumus:
 - glabā dokumentāciju par pārvadāto materiālu un transportlīdzekļa tīrīšanu un
 - regulāri ņem pārvadātās barības paraugus un veic analīzes, lai noteiktu zivju miltu esamību.
- Kompetentā iestāde veic biežas pārbaudes uz vietas, lai pārlicinātos, ka iepriekšminēto kontroles sistēmu pareizi piemēro.
- D. Barību, tostarp lolojumdzīvnieku barību, kuras sastāvā ir atgremotāju izcelsmes asins produkti vai pārstrādātas dzīvnieku olbaltumvielas, kas nav zivju milti, neražo uzņēmumos, kuros ražo barību lauksaimniecības dzīvniekiem, izņemot barību plēsīgajiem kažokzvēriem.
- Neiesaiņotu barību, tostarp lolojumdzīvnieku barību, kuras sastāvā ir atgremotāju izcelsmes asins produkti vai pārstrādātas dzīvnieku olbaltumvielas, kas nav zivju milti, glabāšanas, pārvadāšanas un iesaiņošanas laikā tur telpās, kas ir fiziski nodalītas no telpām, kurās atrodas barība lauksaimniecības dzīvniekiem, izņemot barību plēsīgajiem kažokzvēriem.
- Lolojumdzīvnieku barību un barību, kas paredzēta plēsīgajiem kažokzvēriem, kuras sastāvā ir dikalcija fosfāts vai trikalcija fosfāts, kas minēti II daļas A. punkta b) apakšpunkta ii) daļā, un asins produkti, kas minēti II daļas A. punkta b) apakšpunkta iii) daļā, ražo un pārvadā saskaņā ar attiecīgi II daļas C. punkta a) un c) apakšpunkta, kā arī II daļas D. punkta c) un e) apakšpunkta prasībām.

- E. 1. Aizliegts uz trešām valstīm eksportēt pārstrādātas dzīvnieku olbaltumvielas, kas iegūtas no atgremotājiem un produktus, kuru sastāvā ir šīs pārstrādātas dzīvnieku olbaltumvielas.
2. Pārstrādātas dzīvnieku olbaltumvielas, kas iegūtas no dzīvniekiem, kuri nav atgremotāji, un šīs olbaltumvielas saturošus produktus drīkst eksportēt vienīgi tad, ja to atļauj kompetentā iestāde un ja ir izpildīti šādi nosacījumi:
- tie ir paredzēti tādām lietojumam, kas nav aizliegts ar 7. pantu,
 - pirms to izvešanas ar trešo valsti ir noslēgta rakstiska vienošanās, kurā ietverta trešās valsts apņemšanās ievērot galīgo izlietojumu un neveikt pārstrādātu dzīvnieku olbaltumvielu vai šīs olbaltumvielas saturošu produktu atkārtotu izvešanu lietojumam, kas aizliegts ar 7. pantu.
3. Dalībvalstis, kuras pieļauj eksportēšanu saskaņā ar 2. punktu, šīs regulas efektīvas īstenošanas labad informē Komisiju un pārējās dalībvalstis par visiem noteikumiem, par kuriem ir panākta vienošanās ar attiecīgo trešo valsti Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgajā komitejā.
- Prasības, kas izklāstītas 2. un 3. punktā, neattiecas uz:
- zivju miltu eksportu, ja šie milti atbilst II daļas B. punktā izklāstītajiem nosacījumiem,
 - zivju miltus saturošiem produktiem,
 - lolojumdzīvnieku barību.
- F. Kompetentā iestāde veic dokumentu pārbaudes un fiziskas pārbaudes, tostarp barības testus visā ražošanas un sadales ķēdē saskaņā ar Direktīvas 95/53/EK prasībām, lai pārbaudītu atbilstību minētās direktīvas noteikumiem un šīs regulas noteikumiem. Ja konstatē jebkādu aizliegto dzīvnieku olbaltumvielu esamību, piemēro Direktīvas 95/53/EK prasības. Kompetentā iestāde regulāri pārbauda to laboratoriju kompetenci, kuras veic analīzes šādām oficiālām kontrolēm, jo īpaši novērtējot starplaboratoriju izmēģinājumu rezultātus. Ja kompetenci uzskata par neapmierinošu, kā minimālo labošanas pasākumu veic laboratorijas personāla pārkvalificēšanu.”
-

KOMISIJAS REGULA (EK) Nr. 1293/2005**(2005. gada 5. augusts),****ar kuru groza Regulu (EEK) Nr. 2676/90, ar ko nosaka Kopienas metodes vīnu analīzei**

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes 1999. gada 17. maija Regulu (EK) Nr. 1493/1999 par vīna tirgus kopīgo organizāciju ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 46. panta 3. punktu,

tā kā:

- (1) Ir izstrādāta starptautiski atzītiem kritērijiem atbilstoša metode dzirkstošo un pusdzirkstošo vīnu pārspiediena mērīšanai. Starptautiskā Vīnogulāju un vīna biroja Ģenerālā asambleja 2003. gadā pieņēma šīs metodes jauno aprakstu.
- (2) Ar šo mērīšanas metodi ir iespējams nodrošināt vienkāršu un precīzāku pārspiediena kontroli minētajiem vīniem.
- (3) Parastās metodes apraksts Komisijas Regulas (EEK) Nr. 2676/90 ⁽²⁾ pielikuma 37. nodaļā vairs nav vajadzīgs,

un tādēļ jāsvisdro 37. nodaļas 3. punkts. Turklāt atjauninātais šīs metodes apraksts jāiekļauj jaunā nodaļā minētās regulas pielikumā.

(4) Tādēļ attiecīgi jāgroza Regula (EEK) Nr. 2676/90.

(5) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Vīna pārvaldības komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (EEK) Nr. 2676/90 pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas pielikumu.

2. pants

Šī regula stājas spēkā septītajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2005. gada 5. augustā

Komisijas vārdā —

komisijas locekle

Mariann FISCHER BOEL

⁽¹⁾ OV L 179, 14.7.1999., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1188/2005. (OV L 193, 23.7.2005., 24. lpp.).

⁽²⁾ OV L 272, 3.10.1990., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 355/2005 (OV L 56, 2.3.2005., 3. lpp.).

PIELIKUMS

Regulas (EEK) Nr. 2676/90 pielikumu groza šādi:

1) Pielikuma 37. nodaļā "Oglekļa dioksīds" izdara šādus grozījumus:

a) minētās nodaļas 1. punktu groza šādi:

i) nosaukumu aizstāj ar šādu nosaukumu: "1. METODES PRINCIPS",

ii) svītro 1.2. punktu;

b) minētās nodaļas 2. punktā 2.3. punkta nosaukumu aizstāj ar šādu nosaukumu: "Teorētiskā pārspiediena aprēķins";

c) svītro 3. un 4. punktu.

2) Pēc 37. nodaļas iekļauj šādu 37.a nodaļu:

"37.a – DZIRKSTOŠO UN PUSDZIRKSTOŠO VĪNU PĀRSPIEDIENA MĒRĪŠANA

1. PRINCIPS

Pārspiedienu mēra ar afrometru (spiediena mērinstruments) pēc tam, kad temperatūra ir stabilizējusies un pudele – sakratīta. Pārspiedienu izsaka paskālos (Pa) (I tipa metode). Šo metodi piemēro arī attiecībā uz gāzētiem dzirkstošajiem vīniem un gāzētiem pusdzirkstošajiem vīniem.

2. APARATŪRA

Ierīci, ar kuras palīdzību mēra pārspiedienu dzirkstošo un pusdzirkstošo vīnu pudelēs, sauc par afrometru. Tā veids ir atkarīgs no pudeles aizdarīšanas veida (metāla aizbāznis vai vāciņš; korķa vai plastmasas aizbāznis).

2.1. Pudeles ar vāciņu

1. Afrometram ir trīs daļas (1. attēls).

— Augšējā daļa (jeb ieskrūvējams adatas turētājs) sastāv no manometra, ar roku regulējama adaptera, bezgalvas skrūves, kas jāievieto vidējā daļā, un no adatas, ar ko caurdur pudeles vāciņu. Adatai ir sānu atvere, caur kuru spiedienu novada uz manometru. Savienojums nodrošina to, lai ierīce hermētiski aptvertu pudeles vāciņu.

— Vidējā daļa (jeb uzgrieznis) ir vajadzīga, lai iecentrētu augšējo daļu. To ieskrūvē apakšējā daļā tā, lai ierīce cieši turētos uz pudeles.

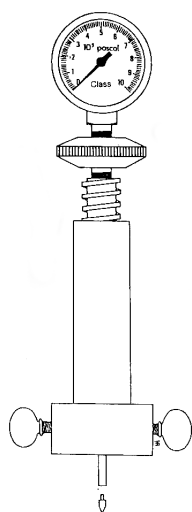
— Apakšējā daļa (jeb skava) ir ar izcilni, kas, paslīdot zem pudeles kakla gredzena, satur kopā visu ierīci. Adapteri nodrošina to, lai ierīci varētu uzmontēt jebkura veida pudelei.

2.2. Pudeles ar korķi

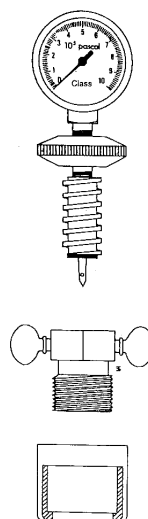
Afrometram ir divas daļas (2. attēls).

— Augšējā daļa ir tāda pati kā iepriekšējā gadījumā, vienīgi adata ir garāka. Adata sastāv no garas dobas caurulītes ar uzgali, kas atvieglo adatas izduršanu caur korķi. Šis uzgalis ir noņemams, un pēc korķa caurduršanas tas iekrīt vīnā.

- Apakšējā daļa sastāv no uzgriežņa un no pamatnes, ko uzmontē uz korķa. Tai ir četras savilcējskrūves, ko izmanto, lai ierīci fiksētu uz korķa.

2. attēls: Afrometrs korķiem

1. attēls: Afrometrs vāciņiem

Piezīmes par manometriem, ar ko aprīko šīs divu veidu ierīces.

- Manometri var būt vai nu mehāniskas Burdona caurulišu tipa ierīces, vai digitāli piezoelektriski sensori. Pirmajā gadījumā Burdona caurulītēm jābūt izgatavotām no nerūsējošā tērauda.
- Manometra skalu graduē paskālos (Pa). Attiecībā uz dzirkstošajiem vīniem praktiskāk ir par mērījumu vienību izmantot 10^5 paskālus (10^5 Pa) vai kilopaskālus (kPa).
- Manometru klases var būt dažādas. Manometra klase ir nolasījuma precizitāte, ko izsaka procentos no pilnas skalas (piemēram, 1 000 kPa 1. klases manometram maksimālais izmantošanas spiediens ir 1 000 kPa, un nolasījuma precizitāte ir ± 10 kPa). Precīzu mērījumu veikšanai ieteicams izmantot 1. klases manometrus.

3. PROCEDŪRA

Mērījumi jāveic pudelēs, kuru temperatūra ir stabila jau vismaz 24 stundas. Pēc vāciņa, korķa vai plastmasas aizbāžņa caurduršanas pudele stipri jāsakrata, līdz tajā ir sasniegts pastāvīgs spiediens un var nolasīt mērījumu.

3.1. Pudeles ar vāciņu

Skavas izcilni noslidina zem pudeles kakla gredzena. Uzgriežņi pievelk tiktāl, lai visa ierīce stingri turētos uz pudeles. Augšējai daļai jau jābūt ieskrūvētai uzgriežņī. Lai novērstu gāzes zudumus, vāciņa caurduršana jāveic pēc iespējas ātri, lai hermētiskumu nodrošinošais savienojums saskartos ar vāciņu. Pēc tam pudele stipri jāsakrata, līdz tajā ir sasniegts pastāvīgs spiediens un var nolasīt mērījumu.

3.2. Pudeles ar korķi

Uzgali novieto adatas galā. Ierīci novieto uz pudeles korķa. Savelk visas četras skrūves, fiksējot ierīci uz korķa. Ieskrūvē augšējo daļu (adata caurdur korķi). Lai spiediens noplūstu manometrā, uzgalim ir jāiekrīt pudelē. Pudeli stipri sakrata, līdz tajā ir sasniegts pastāvīgs spiediens, un nolasa mērījumu. Pēc mērījuma nolasīšanas izņem uzgali.

4. REZULTĀTU IZTEIKŠANA

Pārspiedienу 20 °C temperatūrā ($P_{\text{aph}20}$) izsaka paskālos (Pa) vai kilopaskālos (kPa). Rezultātam jāatbilst manometra precizitātei (piemēram, $6,3 \times 10^5$ Pa vai 630 kPa, nevis $6,33 \times 10^5$ Pa vai 633 kPa, ja manometrs ir 1. klases manometrs, kura pilna skala ir 1 000 kPa).

Ja mērījuma veikšanas temperatūra nav 20 °C, tad izmērītā spiediena vērtība jākorrigē, reizinot to ar atbilstīgu koeficientu (sk. 1. tabulu).

1. tabula

Dzirkstošā un pusdzirkstošā vīna pārspiediena 20 °C temperatūrā (P_{ph20}) attiecība pret pārspiedienu temperatūrā t (P_{ph_t})

°C	
0	1,85
1	1,80
2	1,74
3	1,68
4	1,64
5	1,59
6	1,54
7	1,50
8	1,45
9	1,40
10	1,36
11	1,32
12	1,28
13	1,24
14	1,20
15	1,16
16	1,13
17	1,09
18	1,06
19	1,03
20	1,00
21	0,97
22	0,95
23	0,93
24	0,91
25	0,88

5. REZULTĀTU KONTROLE

Fizikālo parametru tiešas noteikšanas metode (I tipa kritēriju metode).

Afrometru testēšana.

Afrometri jātestē regulāri (vismaz reizi gadā).

Testēšanu veic ar kalibrēšanas iekārtas palīdzību. Šādā veidā ir iespējams testējamo manometru salīdzināt ar tam paralēli uzmontētu augstas kvalitātes etalonmanometru, kas atbilst valsts standartam. Testā salīdzina abu aparātu rādījumus, ko nolasa, spiediena vērtību vispirms palielinot un pēc tam – samazinot. Ja abu aparātu rādījumi atšķiras, tad ar korekcijas skrūves palīdzību veic vajadzīgo korekciju.

Visās laboratorijās un pilnvarotajās struktūrās ir šādas kalibrēšanas iekārtas; turklāt tās piedāvā arī manometru ražotāji.”

KOMISIJAS REGULA (EK) Nr. 1294/2005**(2005. gada 5. augusts),****ar ko groza I pielikumu Padomes Regulā (EEK) Nr. 2092/91 par lauksaimniecības produktu bioloģisku ražošanu un norādēm par to uz lauksaimniecības produktiem un pārtikas produktiem**

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes 1991. gada 24. jūnija Regulu (EEK) Nr. 2092/91 par lauksaimniecības produktu bioloģisku ražošanu un norādēm par to uz lauksaimniecības produktiem un pārtikas produktiem ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 13. panta otro ievilkumu,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar principiem, kuri reglamentē bioloģisko ražošanu lauku saimniecību līmenī un kuri noteikti Regulas (EEK) Nr. 2092/91 I pielikumā, lauksaimniecības dzīvnieki jābaro ar bioloģiski ražotu lopbarību. Pārejas periodā, kas beidzas 2005. gada 24. augustā, lauksaimniekiem ir atļauts izmantot ierobežotu daudzumu parastās barības, ja viņi var pierādīt, ka bioloģiskā lopbarība nav pieejama.
- (2) Rodas pārlicība, ka pēc 2005. gada 24. augusta Kopienā nebūs iespējams piegādāt pietiekamu daudzumu bioloģisko barības līdzekļu, lai segtu pieprasījumu pēc tiem, it īpaši tas attiecas uz proteīniem bagātiem barības līdzekļiem, kas nepieciešami, lai nodrošinātu barības ražošanu tiem lauksaimniecības dzīvniekiem, kas nav atgremotāji, un, mazākā mērā, arī atgremotājiem.

(3) Tādēļ nepieciešams pagarināt pārejas periodu, kura laikā var atļaut parastās lopbarības izmantošanu.

(4) Tādēļ attiecīgi jāgroza Regula (EEK) Nr. 2092/91.

(5) Ņemot vērā pasākuma steidzamību, jo noteikums par parastās lopbarības izmantošanu zaudē spēku 2005. gada 24. augustā, šai regulai jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

(6) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi komiteja, kura izveidota ar Regulas (EEK) Nr. 2092/91 14. pantu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (EEK) Nr. 2092/91 I pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas pielikumu.

2. pants

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2005. gada 25. augustā.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2005. gada 5. augustā.

*Komisijas vārdā —
komisijas locekle*

Mariann FISCHER BOEL

⁽¹⁾ OV L 198, 22.7.1991., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 2254/2004 (OV L 385, 29.12.2004., 20. lpp.).

PIELIKUMS

Regulas (EEK) Nr. 2092/91 I pielikuma B daļu groza šādi.

Minētās daļas 4.8. punktu aizstāj ar šādu:

“Atkāpjoties no 4.2. punkta, ir atļauts izmantot ierobežotu daudzumu lauksaimnieciskās izcelsmes parastās barības, ja lauksaimnieki dalībvalsts inspekcijas iestādei vai institūcijai var pierādīt, ka tie nespēj iegūt barību vienīgi bioloģiskā ražošanā.

Maksimālais parastās lopbarības procentuālais īpatsvars, kas atļauts 12 mēnešu periodā, ir:

a) zālējādājiem: 5 % laikposmā no 2005. gada 25. augusta līdz 2007. gada 31. decembrim;

b) citām sugām:

— 15 % laikposmā no 2005. gada 25. augusta līdz 2007. gada 31. decembrim,

— 10 % laikposmā no 2008. gada 1. janvāra līdz 2009. gada 31. decembrim,

— 5 % laikposmā no 2010. gada 1. janvāra līdz 2011. gada 31. decembrim.

Šos skaitļus katru gadu aprēķina kā lauksaimnieciskās izcelsmes lopbarības sausnas procentuālo īpatsvaru. Dienas devā atļautajam parastās barības maksimālajam procentuālajam īpatsvaram jābūt 25 %, kas aprēķināti kā sausnas procentuālais īpatsvars, izņemot to laikposmu gadā, kad dzīvnieki atrodas vasaras ganībās.”

KOMISIJAS REGULA (EK) Nr. 1295/2005**(2005. gada 5. augusts),****ar ko attiecībā uz 2004./2005. tirdzniecības gadu nosaka samazinājumu atbalstam par žāvētu rupjo lopbarību**

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes 1995. gada 21. februāra Regulu (EK) Nr. 603/95 par žāvētās rupjās lopbarības tirgus kopīgo organizāciju⁽¹⁾, un jo īpaši tās 5. panta otro daļu,

tā kā:

(1) Regulu (EK) Nr. 603/95 no 2005. gada 1. aprīļa aizstāja ar Padomes 2003. gada 29. septembra Regulu (EK) Nr. 1786/2003 par žāvētās rupjās lopbarības tirgus kopīgo organizāciju⁽²⁾. Regulu (EK) Nr. 1786/2003 piemēro no 2005. gada 1. aprīļa no dienas, kad sākas 2005./2006. tirdzniecības gads. Tādēļ, lai noteiktu galīgo atbalsta summu attiecībā uz 2004./2005. tirdzniecības gadu, ir jāturpina piemērot Regulu (EK) Nr. 603/95.

(2) Regulas (EK) Nr. 603/95 3. panta 2. un 3. punktā ir noteiktas atbalsta summas, kas jāmaksā pārstrādes uzņēmumiem attiecīgi par saražoto žāvētu rupjo lopbarību un saulē žāvētu rupjo lopbarību, ievērojot minētās regulas 4. panta 1. un 3. punktā minētos maksimālos garantētos apjomus.

(3) Daudzumos, par kuriem attiecībā uz 2004./2005. tirdzniecības gadu dalībvalstis ir ziņojušas Komisijai atbilstoši 15. panta a) punkta otrajam ievilkumam 1995. gada 6. aprīļa Komisijas Regulas (EK) Nr. 785/95, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus par to, kā piemērot Padomes Regulu (EK) Nr. 603/95 par žāvētās rupjās lopbarības tirgus kopīgo organizāciju⁽³⁾, ietilpst daudzumi, kas 2005. gada 31. martā atrodas glabāšanā un par kuriem varētu saņemt Regulas (EK) Nr. 603/95 3. pantā paredzēto atbalstu saskaņā ar 34. pantu Komisijas 2005. gada 7. marta Regulā (EK) Nr. 382/2005, ar ko nosaka piemērošanas kārtību Padomes Regulai (EK) Nr. 1786/2003 par žāvētās rupjās lopbarības tirgus kopīgo organizāciju⁽⁴⁾.

(4) No šīm sniegtajām ziņām izriet, ka maksimāli garantētais apjoms žāvētai lopbarībai ir pārsniegts par 16 %.

(5) Tādēļ saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 603/95 5. panta pirmo daļu ir jāsamazina atbalsta apjoms par žāvētu rupjo lopbarību.

(6) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Žāvētas rupjās lopbarības komitejas atzinumu,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Attiecībā uz 2004./2005. tirdzniecības gadu Regulas (EK) Nr. 603/95 3. panta 2. punktā paredzēto atbalstu par žāvētu rupjo lopbarību samazina līdz šādam apjomam:

— EUR 64,36 par tonnu Čehijā,

— EUR 56,40 par tonnu Grieķijā,

— EUR 54,11 par tonnu Spānijā,

— EUR 57,02 par tonnu Itālijā,

— EUR 63,24 par tonnu Lietuvā,

— EUR 59,04 par tonnu Ungārijā,

— EUR 65,55 par tonnu pārējās dalībvalstīs.

⁽¹⁾ OV L 63, 21.3.1995., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar 2003. gada Pievienošanās Aktu.

⁽²⁾ OV L 270, 21.10.2003., 114. lpp.

⁽³⁾ OV L 79, 7.4.1995., 5. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1413/2001 (OV L 191, 13.7.2001., 8. lpp.).

⁽⁴⁾ OV L 61, 8.3.2005., 4. lpp.

2. pants

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2005. gada 5. augustā

Komisijas vārdā —
Komisijas locekle
Mariann FISCHER BOEL

KOMISIJAS REGULA (EK) Nr. 1296/2005**(2005. gada 5. augusts),****ar ko pārskata B ražošanas maksājuma maksimālo apmēru un groza B biešu minimālo cenu cukura nozarē 2005./2006. tirdzniecības gadam**

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes 2001. gada 19. jūnija Regulu (EK) Nr. 1260/2001 par cukura nozares tirgu kopīgo organizāciju⁽¹⁾, un jo īpaši tās 15. panta 8. punkta otro un trešo ievilkumu,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 2160/2001 15. panta 3. un 4. punktu zaudējumi, ko rada pienākums eksportēt Kopienas cukura atlikumu, ir jāsedz ar ražošanas maksājumiem par A un B cukura, A un B izoglikozes, kā arī A un B inulīna sīrupa ražošanu, ievērojot noteiktos ierobežojumus.
- (2) Regulas (EK) Nr. 1260/2001 15. panta 5. punktā ir noteikts, ka, ja paredzjamie ieņēmumi no ražošanas pamatmaksājuma un B maksājuma, kas nedrīkst pārsniegt attiecīgi 2 % un 30 % no baltā cukura intervences cenas attiecīgajā tirdzniecības gadā, nespēj nosegt paredzamos kopējos zaudējumus kārtējā tirdzniecības gadā, tad B maksājuma maksimālo procentuālo īpatsvaru pielāgo, ciktāl tas vajadzīgs, lai segtu minētos kopējos zaudējumus, tomēr nepārsniedzot 37,5 %.
- (3) Saskaņā ar pašreiz pieejamajiem provizoriskajiem datiem paredzjamie ieņēmumi no iekasējamajiem maksājumiem par 2005./2006. tirdzniecības gadu pirms pielāgošanas var būt mazāki par vidējo zaudējumu ekvivalentu, kas

reizināts ar izvedamo atlikumu. Tādēļ B maksājuma maksimālais apmērs 2005./2006. gadā ir jāpalielina līdz 37,5 % no attiecīgā baltā cukura intervences cenas.

- (4) Regulas (EK) Nr. 1260/2001 4. panta 1. punkta b) apakšpunktā noteiktā B biešu minimālā cena ir EUR 32,42 par tonnu saskaņā ar minētās regulas 15. panta 5. punktu, kurā paredzēts atbilstīgi pielāgot B biešu cenu, ja tiek pielāgots B maksājuma maksimālais apmērs.
- (5) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Cukura pārvaldības komitejas atzinumu,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (EK) Nr. 1260/2001 15. panta 4. punkta pirmajā ievilkumā minēto B maksājuma maksimālo apmēru 2005./2006. tirdzniecības gadā palielina līdz 37,5 % no baltā cukura intervences cenas.

2. pants

2005./2006. tirdzniecības gadā B biešu minimālā cena, kas minēta Regulas (EK) Nr. 1260/2001 4. panta 1. punkta b) apakšpunktā, ir noteikta EUR 28,84 par tonnu saskaņā ar minētās regulas 15. panta 5. punktu.

3. pants

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2005. gada 5. augustā

Komisijas vārdā —

Komisijas locekle

Mariann FISCHER BOEL

⁽¹⁾ OV L 178, 30.6.2001., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 987/2005 (OV L 167, 29.6.2005., 12. lpp.).

II

(Tiesību akti, kuru publicēšana nav obligāta)

PADOME

PADOMES LĒMUMS

(2005. gada 12. jūlijs)

par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņēm

(2005/600/EK)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 128. panta 2. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

tā kā:

(1) Līguma par Eiropas Savienību 2. pantā Eiropas Savienībai noteikts mērķis *inter alia* veicināt ekonomisku un sociālu attīstību un augstu nodarbinātības līmeni. Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 125. pantā noteikts, ka dalībvalstis un Kopiena izstrādā koordinētu stratēģiju nodarbinātības jomā, jo īpaši atbalstot kvalificētu, apmācītu un pielāgoties spējīgu darbaspēku, kā arī darba tirgus, kas spētu reaģēt uz pārmaiņām ekonomikā.

(2) Lisabonas Eiropadomē 2000. gada martā tika uzsākta stratēģija ar mērķi panākt ilgtspējīgu ekonomikas

izaugsmi ar vairāk un labākām darbavietām un lielāku sociālo kohēziju, nosakot ilgtermiņa nodarbinātības mērķus, tomēr pēc pieciem gadiem stratēģijas mērķi joprojām ir tālu no tā, lai būtu sasniegti.

(3) Nodarbinātības pamatnostādņu un ekonomikas politikas vispārējo pamatnostādņu integrēts izklāsts vienā dokumentā sekmē Lisabonas stratēģijas pārorientēšanu uz izaugsmi un nodarbinātību. Eiropas Nodarbinātības stratēģijai ir vadošā loma Lisabonas stratēģijas nodarbinātības mērķu īstenošanā. Sociālās kohēzijas stiprināšana arī veido vadošu elementu Lisabonas stratēģijas panākumu nodrošināšanai. Un otrādi, kā norādīts Sociālajā programmā, Eiropas Nodarbinātības stratēģijas panākumi sniegs ieguldījumu lielākas sociālās kohēzijas sasniegšanā.

(4) Saskaņā ar 2005. gada 22. un 23. marta pavasara Eiropadomes secinājumiem Eiropas Savienībai jāmobilizē visi attiecīgie valstu un Kopienas resursi, tostarp kohēzijas politika, Lisabonas stratēģijas trīs dimensijās (ekonomikas, sociālajā un vides), lai veiksmīgāk izmantotu to sinerģijas vispārējā saistībā ar ilgtspējīgu attīstību.

(5) Pilnīgas nodarbinātības, darba kvalitātes, darba ražīguma un sociālās kohēzijas mērķi ir jāatspoguļo skaidrās prioritātēs: iesaistīt un noturēt vairāk cilvēku darba tirgū, palielināt darbaspēka piedāvājumu un modernizēt sociālās aizsardzības sistēmas; uzlabot darba ņēmēju un uzņēmumu pielāgošanās spējas; palielināt ieguldījumu cilvēkkapitālā, uzlabojot izglītību un prasmes.

(6) Nodarbinātības pamatnostādnes būtu pilnībā jāpārskata tikai ik pēc trim gadiem, bet laikposmā līdz 2008. gadam to atjaunināšanas iespējām būtu jābūt stingri ierobežotām.

⁽¹⁾ Atzinums sniegts 2005. gada 26. maijā (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts).

⁽²⁾ Atzinums sniegts 2005. gada 31. maijā (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts).

(7) Nodarbinātības komiteja un Sociālās aizsardzības komiteja ir formulējusi kopēju atzinumu par Integrētajām pamatnostādnēm izaugsmei un nodarbinātībai (2005.–2008. gadam).

2. pants

Pamatnostādnes ņem vērā dalībvalstu nodarbinātības politikā, par ko ziņo valsts reformu programmās.

(8) Padomes Ieteikums (2004. gada 14. oktobris) par dalībvalstu nodarbinātības politikas īstenošanu ⁽¹⁾, paliek spēkā kā atsauces materiāls,

3. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

Briselē, 2005. gada 12. jūlijā

1. pants

Ar šo pieņem dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnes, kas izklāstītas pielikumā.

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
G. BROWN*

⁽¹⁾ OV L 326, 29.10.2004., 47. lpp.

PIELIKUMS

NODARBINĀTĪBAS PAMATNOSTĀDNES (2005.–2008. gadam)

(Integrētās pamatnostādnes Nr. 17–24)

- 17. pamatnostādne: īstenot tādu nodarbinātības politiku, kuras mērķis ir pilnīgas nodarbinātības sasniegšana, darba kvalitātes uzlabošana un darba ražīguma paaugstināšana, un sociālās un teritoriālās kohēzijas stiprināšana
- 18. pamatnostādne: veicināt “dzīves cikla” pieeju nodarbinātībai
- 19. pamatnostādne: nodrošināt iekļaujošus darba tirgus, vairojot darba pievilcīgumu un to, lai darba meklētājiem, tostarp nelabvēlīgā situācijā esošajiem un neaktīvajiem cilvēkiem darbs atmaksātos
- 20. pamatnostādne: uzlabot saskaņotību starp darba tirgus vajadzībām
- 21. pamatnostādne: veicināt elastīgumu vienlaikus ar nodarbinātības drošību un samazināt darba tirgus segmentāciju, pienācīgi ņemot vērā sociālo partneru lomu
- 22. pamatnostādne: nodrošināt nodarbinātību veicinošu darbaspēka izmaksu attīstību un algu noteikšanas mehānismus
- 23. pamatnostādne: paplašināt un uzlabot ieguldījumu cilvēkkapitālā
- 24. pamatnostādne: pielāgot izglītības un apmācību sistēmas atbilstīgi jaunajām kvalifikācijas prasībām

Dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnes

Dalībvalstis sadarbībā ar sociālajiem partneriem veido politiku, lai īstenotu turpmāk minētās rīcības mērķus un prioritātes. Atspoguļojot Lisabonas stratēģiju, dalībvalstu politika līdzsvarotā veidā veicina:

- *pilnīgu nodarbinātību*: pilnīgas nodarbinātības sasniegšana un bezdarba un neaktivitātes samazināšana, palielinot darba spēka pieprasījumu un piedāvājumu, ir būtiska, lai veicinātu ekonomisko izaugsmi un stiprinātu sociālo kohēziju,
- *darba kvalitātes uzlabošana un darba ražīguma paaugstināšana*: nodarbinātības līmeņu paaugstināšanas centieni norit vienlaikus ar nodarbinātības pievilcības, darba kvalitātes un darba ražīguma pieauguma veicināšanu, kā arī nabadzīgo darba ņēmēju skaita samazināšanu. Pilnībā būtu jāizmanto sinerģijas starp darba kvalitāti, darba ražīgumu un nodarbinātību,
- *sociālās un teritoriālās kohēzijas stiprināšana*: nepieciešama mērķtiecīga rīcība, lai stiprinātu sociālo iekļaušanu, novērstu atstumtību no darba tirgus un atbalstītu tādu cilvēku iesaistīšanos darbā, kuri atrodas nelabvēlīgā situācijā, kā arī lai samazinātu atšķirības starp reģioniem attiecībā uz nodarbinātību, bezdarbu un darba ražīgumu, īpaši mazāk attīstītajos reģionos.

Attīstībai ir būtiskas vienlīdzīgas iespējas un diskriminācijas apkarošana. Integrētā pieeja dzimumu līdztiesības nodrošināšanai un dzimumu līdztiesības veicināšana būtu jānodrošina visās veiktajās aktivitātēs. Kā daļai no jaunās starppaaudžu pieejas īpaša uzmanība būtu jāpievērš jauniešu situācijai, īstenojot Eiropas Jaunatnes paktu un veicinot nodarbinātības pieejamību visa darba mūža laikā. Īpaša uzmanība ir jāpievērš arī tam, lai būtiski samazinātu nodarbinātības līmeņu atšķirības cilvēkiem, kas atrodas nelabvēlīgā situācijā, tostarp invalīdiem, kā arī atšķirības starp trešo valstu valstspiederīgajiem un ES pilsoņiem saskaņā ar jebkuriem valsts mērķiem.

Darbojoties dalībvalstīm būtu jānodrošina laba nodarbinātības politikas pārvaldība. Tām būtu jāveido plaša partnerība pārmaiņām, iesaistot parlamentārās struktūras un ieinteresētos dalībniekus, tostarp reģionālajā un vietējā līmenī. Eiropas un valstu sociālajiem partneriem vajadzētu būt būtiskai lomai. Šā pielikuma nobeigumā ir iekļauti vairāki mērķi un kritēriji, kas noteikti ES līmenī saistībā ar Eiropas Nodarbinātības stratēģiju 2003. gada pamatnostādņu kontekstā, un kas arī turpmāk būtu jāpārbauda ar indikatoru un progresa ziņojumu starpniecību. Dalībvalstis tiek arī mudinātas saistībā ar iepriekš minētajiem mērķiem un kritērijiem, kā arī saistībā ar 2004. gada rekomendācijām, kas akceptētas ES līmenī, uzņemties savas individuālās saistības un noteikt individuālos mērķus.

Labai pārvaldībai vajadzīga arī augstāka administratīvo un finanšu resursu sadales efektivitāte. Ar Komisijas piekrišanu dalībvalstīm Eiropas Nodarbinātības stratēģijas īstenošanai mērķtiecīgi būtu jāizmanto struktūrfondu, jo īpaši Eiropas Sociālā fonda, resursi un jāziņo par veiktajiem pasākumiem. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš institucionālās un administratīvās kapacitātes stiprināšanai dalībvalstīs.

17. pamatnostādne: īstenot tādu nodarbinātības politiku, kuras mērķis ir pilnīgas nodarbinātības sasniegšana, darba kvalitātes uzlabošana un darba ražīguma paaugstināšana, un sociālās un teritoriālās kohēzijas stiprināšana.

Politikai būtu jāveicina šādu nodarbinātības līmeņu sasniegšana līdz 2010. gadam – vidējais nodarbinātības līmenis Eiropas Savienībā kopumā – 70 %, sieviešu nodarbinātības līmenis – vismaz 60 % un gados vecāku darba ņēmēju (55 līdz 64 gadi) nodarbinātības līmenis – 50 %, kā arī bezdarba un neaktivitātes mazināšana. Dalībvalstīm būtu jāapsver valsts nodarbinātības līmeņa mērķu noteikšana.

Tiecoties sasniegt šos mērķus, darbībai būtu jākoncentrējas uz šādām prioritātēm:

- iesaistīt un noturēt vairāk cilvēku darba tirgū, palielināt darbaspēka piedāvājumu un modernizēt sociālās aizsardzības sistēmas,
- uzlabot darba ņēmēju un uzņēmumu pielāgošanās spējas,
- palielināt ieguldījumu cilvēkkapitālā, uzlabojot izglītību un prasmes.

1. IESAISTĪT UN NOTURĒT VAIRĀK CILVĒKU DARBA TIRGŪ, PALIELINĀT DARBASPĒKA PIEDĀVĀJUMU UN MODERNIZĒT SOCIĀLĀS AIZSARDZĪBAS SISTĒMAS

Nodarbinātības līmeņa paaugstināšana ir visefektīvākais līdzeklis ekonomikas izaugsmes radīšanai un sociāli integrējošas ekonomikas veicināšanai, vienlaikus sniedzot drošību tiem, kuri nespēj strādāt. Darbaspēka piedāvājuma pieauguma sekmēšana visās grupās, jaunas “dzīves cikla” pieejas nodarbinātībai veicināšana un sociālās aizsardzības sistēmu modernizēšana, lai nodrošinātu to piemērotību, finansiālo ilgtspējību un atbilstību sabiedrības mainīgajām vajadzībām, kļūst arvien nepieciešamākas, ņemot vērā paredzamo darbaspējīgā vecuma iedzīvotāju skaita samazināšanos. Kā daļai no jaunās starppaaudžu pieejas īpaša uzmanība būtu jāpievērš sieviešu un vīriešu bezdarba līmeņa pastāvīgo atšķirību problēmas risināšanai, kā arī gados vecāku darba ņēmēju un jauniešu zemajam nodarbinātības līmenim. Nepieciešama arī rīcība, lai risinātu problēmu saistībā ar jauniešu bezdarba līmeni, kas vidēji ir divas reizes augstāks nekā kopējais bezdarba līmenis. Jārada pareizie apstākļi, lai sekmētu nodarbinātības palielināšanos, neatkarīgi no tā, vai tas ir saistīts ar pirmreizēju ienākšanu darba tirgū, atgriešanos tajā pēc pārtraukuma vai vēlmi pagarināt darba mūžu. Īoti svarīga ir nodarbinātības kvalitāte, tostarp atalgojums un pabalsti, darba apstākļi, nodarbinātības drošība, pieeja mūžizglītībai un karjeras iespējas, kā arī atbalsts un stimulants no sociālās aizsardzības sistēmām.

18. pamatnostādne: veicināt “dzīves cikla” pieeju nodarbinātībai:

- no jauna meklējot ceļus, kā sniegt nodarbinātības iespējas jauniešiem un samazināt jauniešu bezdarbu, kā aicināts Eiropas Jaunatnes paktā,
- mērķtiecīgi palielinot sieviešu līdzdalību un samazinot dzimumu atšķirības nodarbinātības, bezdarba un atalgojuma jomā,
- labāk saskaņojot darba un ģimenes dzīvi un nodrošinot izmaksu ziņā pieejamas bērnu aprūpes un citu apgādājamo aprūpes iespējas,
- atbalstot gados vecāku cilvēku ekonomisko aktivitāti, tostarp radot piemērotus darba apstākļus, uzlabojot (profesionālo) veselības stāvokli un veicinot attiecīgu motivāciju turpināt strādāt, samazinot vēlmi priekšlaicīgi pensionēties,
- piedāvājot modernas sociālās aizsardzības sistēmas, tostarp pensiju un veselības aprūpes sistēmas, nodrošinot to sociālo piemērotību, finansiālo ilgtspējību un atbilstību sabiedrības mainīgajām vajadzībām, lai atbalstītu līdzdalību nodarbinātībā un ilgāku nodarbinātā statusa saglabāšanu, un ilgāku darba mūžu.

Skatīt arī integrēto pamatnostādni “Nodrošināt ekonomikas un fiskālo ilgtspējību kā pamatu palielinātai nodarbinātībai” (Nr. 2).

Lai palielinātu līdzdalību un cīnītos pret sociālo atstumtību, ļoti svarīgi ir atvieglot darba meklētāju piekļuvi darba tirgum, novērst bezdarbu un nodrošināt, lai tie, kas kļūst par bezdarbniekiem, paliktu cieši saistīti ar darba tirgu un palielinātu savas iespējas tikt nodarbinātām. Tam nepieciešams likvidēt šķēršļus ceļā uz darba tirgu, palīdzot efektīvi meklēt darbu, atvieglot piekļuvi mācībām un citiem aktīviem darba tirgus pasākumiem, un nodrošinot, ka darbs patiešām atmaksājas, kā arī novēršot bezdarbu, nabadzības un neaktivitātes slazdus. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš pasākumiem, lai veicinātu nelabvēlīgā situācijā esošu cilvēku, tostarp zemas kvalifikācijas darba ņēmēju iekļaušanos darba tirgū ar sociālo dienestu un sociālās ekonomikas paplašināšanu, kā arī attīstot jaunas darba iespējas atbilstīgi kopējām vajadzībām. Īpaši svarīgi ir apkarot diskrimināciju, veicināt invalīdu piekļuvi nodarbinātībai un integrēt imigrantus un minoritāšu pārstāvjus.

19. pamatnostādne: nodrošināt iekļaujošus darba tirgus, vairojot darba pievilcīgumu un to, lai darba meklētājiem, tostarp nelabvēlīgā situācijā esošajiem un neaktīvajiem cilvēkiem, darbs atmaksātos:

- īstenojot aktīvus un preventīvus darba tirgus pasākumus, tostarp vajadzību laicīgu apzināšanu, atbalsta, konsultāciju un apmācību nodrošināšanu darba meklēšanā kā daļu no individuāla rīcības plāna, sniedzot vajadzīgos sociālos pakalpojumus, lai atbalstītu to personu iekļaušanos, kas ir vistālāk no darba tirgus un lai veicinātu nabadzības izskaušanu,
- turpinot izvērtēt stimulus un šķēršļus, ko rada nodokļu un pabalstu sistēmas, tostarp pabalstu pārvaldība un to saņemšanas nosacījumi, un būtiski samazinot marginālās efektīvās nodokļu likmes, īpaši tiem, kuriem ir nelieli ienākumi, vienlaikus nodrošinot atbilstīgu sociālās aizsardzības līmeni,
- attīstot jaunas darba iespējas pakalpojumu jomā privātpersonām un uzņēmumiem, jo īpaši vietējā līmenī.

Lai vairāk cilvēku atrastu labāku darbu, ir arī nepieciešams stiprināt darba tirgus infrastruktūru valsts un ES līmenī, tostarp, izmantojot EURES tīklu, lai labāk sagatavotos iespējamām neatbilstībām un tās atrisinātu. Šajā sakarā būtiski svarīga ir darba ņēmēju mobilitāte ES, ko būtu pilnībā jānodrošina saistībā ar Līgumiem. Dalībvalstu darba tirgos pilnībā jāņem vērā arī papildu darbaspēka piedāvājums, ieceļojot trešo valstu valstspiederīgajiem.

20. pamatnostādne: uzlabot saskaņotību starp darba tirgus vajadzībām:

- modernizējot un stiprinot darba tirgus institūcijas, jo īpaši nodarbinātības dienestus, arī lai nodrošinātu labāku nodarbinātības un apmācības iespēju pārskatāmību valsts un Eiropas līmenī,
- novēršot šķēršļus darba ņēmēju mobilitātei Eiropā atbilstīgi Līgumiem;
- labāk prognozējot pieprasījumu pēc konkrētas kvalifikācijas, darba tirgus iztrūkumus un pārpalikumus,
- pienācīgi vadot ekonomisko migrāciju.

2. UZLABOT DARBA ŅĒMĒJU UN UZŅĒMUMU PIELĀGOŠANĀS SPĒJAS

Eiropai jāuzlabo spēja prognozēt, uzsākt un amortizēt ekonomiskas un sociālas pārmaiņas. Tam nepieciešamas nodarbinātībai labvēlīgas darbaspēka izmaksas, moderni darba organizācijas veidi un pareizi funkcionējoši darba tirgi, kas nodrošina lielāku elastīgumu vienlaikus ar nodarbinātības drošību, lai apmierinātu uzņēmumu un darba ņēmēju vajadzības. Minētajiem elementiem būtu arī jāveicina tas, ka tiek novērsta segmentētu darba tirgu veidošanās iespējamība un samazināta nedeklarētā nodarbinātība.

Mūsdienu aizvien globalizētajā ekonomikā ar tirgu atvēršanu un jaunu tehnoloģiju nepārtrauktu ieviešanu gan uzņēmumi, gan darba ņēmēji saskaras ar nepieciešamību un patiesību arī ar iespēju pielāgoties. Lai gan šis strukturālo pārmaiņu process kopumā ir labvēlīgs izaugsmei un nodarbinātībai, tas arī izraisa pārvērtības, kas atstāj negatīvu ietekmi uz dažiem darba ņēmējiem un uzņēmumiem. Uzņēmumiem jāklūst elastīgākiem, lai reaģētu uz pēkšņām izmaiņām pieprasījumā pēc to precēm vai pakalpojumiem, pielāgotos jaunām tehnoloģijām un spētu pastāvīgi ieviest jauninājumus, lai saglabātu savu konkurētspēju. Tiem arī jāspēj reaģēt uz pieaugošu prasību pēc darba kvalitātes, kas saistīts ar darba ņēmēju personīgo izvēli un izmaiņām ģimenē, un nākotnē būs jāspēj reaģēt uz novecojošu darbaspēku un mazāk gados jauniem jaunpieņakusajiem darba ņēmējiem. Darba ņēmējiem darba dzīve kļūst daudzveidīgāka, jo darba organizācijas veidi kļūst aizvien dažādāki un vienam standartam neatbilstošāki, un visas dzīves laikā nākas sekmīgi pārvārtēt aizvien vairāk pārmaiņu. Strauji mainīgas ekonomikas un ar to saistītās pārstrukturizēšanās apstākļos viņiem jāpielāgojas jaunām darba formām, tostarp informācijas un komunikāciju tehnoloģiju plašākai izmantošanai, un pārmaiņām nodarbinātā statusā, kā arī jābūt gataviem mūžizglītībai. Lai paplašinātu piekļuvi darba iespējām, arī visā ES, ir nepieciešama ģeogrāfiska mobilitāte.

21. pamatnostādne: veicināt elastīgumu vienlaikus ar nodarbinātības drošību un samazināt darba tirgus segmentāciju, pienācīgi ņemot vērā sociālo partneru lomu:

- pielāgojot nodarbinātības tiesību aktus, vajadzības gadījumā izvērtējot dažādās darba līgumu formas un darba laika noteikumus,
- risinot nedeklarētās nodarbinātības jautājumu,
- labāk prognozējot un vadot pārmaiņas, tostarp ekonomikas pārstrukturizēšanos, jo īpaši pārmaiņas, kas saistītas ar tirdzniecības atvēršanu, lai samazinātu to radītās sociālās izmaksas un atvieglotu pielāgošanos,
- veicinot un izplatot novatoriskas un pielāgojamas darba organizācijas formas, lai uzlabotu darba kvalitāti un paaugstinātu darba ražīgumu, tostarp veselību un drošību,
- atbalstot izmaiņas nodarbinātā statusā, tostarp apmācību, pašnodarbinātību, uzņēmumu veidošanu un ģeogrāfisko mobilitāti.

Skatīt arī integrēto pamatnostādni "Sekmēt lielāku saskaņotību starp makroekonomikas politiku, struktūrpolitiku un nodarbinātības politiku"(Nr. 5).

Lai maksimāli palielinātu darbavietu radīšanu, saglabātu konkurētspēju un dotu ieguldījumu ekonomikā kopumā, vispārējai atalgojuma attīstībai vajadzētu būt atbilstīgai ražīguma pieaugumam ekonomiskajā ciklā un būtu jāatspoguļo situācija darba tirgū. Lai veicinātu darbavietu radīšanu, un tas īpaši attiecas uz zemāk atalgoto darbu, var būt nepieciešami arī pasākumi, lai samazinātu ar algām nesaistītās darbaspēka izmaksas un pārskatītu darba devēja un darba ņēmēja nodokļu slogu.

22. pamatnostādne: nodrošināt nodarbinātību veicinošu darbaspēka izmaksu attīstību un algu noteikšanas mehānismus:

- iedrošinot sociālos partnerus to atbildības jomās noteikt pareizo sistēmu algu noteikšanai, lai atspoguļotu darba ražīgumu un darba tirgus izaicinājumus visos attiecīgajos līmeņos un lai novērstu darba samaksas atšķirības starp dzimumiem,
- izvērtējot ar algām nesaistīto darbaspēku izmaksu ietekmi un vajadzības gadījumā pielāgojot to struktūru un līmeni, īpaši, lai samazinātu nodokļu slogu uz zemāk atalgotajiem darba ņēmējiem.

Skatīt arī integrēto pamatnostādni "Nodrošināt, lai algu attīstība veicinātu makroekonomikas stabilitāti un izaugsmi"(Nr. 4).

3. PALIELINĀT IEGULDĪJUMU CILVĒKKAPITĀLĀ, UZLABOJOT IZGLĪTĪBU UN PRASMES

Eiropai vairāk jāiegulda cilvēkkapitālā. Pārāk daudz cilvēku neienāk vai nepaliek darba tirgū kvalifikācijas trūkuma dēļ vai saistībā ar to, ka viņu kvalifikācija nav atbilstīga prasībām. Lai veicinātu piekļuvi nodarbinātībai visos vecumos, paaugstinātu darba ražīguma un darba kvalitātes līmeni, ES vajadzīgs lielāks un efektīvāks ieguldījums cilvēkkapitālā un mūžizglītībā, lai no tā gūtu labumu atsevišķi indivīdi, uzņēmumi, ekonomika un visa sabiedrība.

Uz zināšanām un pakalpojumiem balstītā ekonomikā vajadzīgas dažādas tradicionālo rūpniecības nozaru prasmes, kuras savukārt arī pastāvīgi jāatjaunina, ņemot vērā tehnoloģiskās izmaiņas un jauninājumus. Ja darba ņēmēji vēlas saglabāt savas darbavietas un veidot karjeru, viņiem regulāri jāuzkrāj un jāatjaunina savas prasmes. Uzņēmumu ražīgums ir atkarīgs no tāda darbaspēka izveides un uzturēšanas, kas spēj pielāgoties pārmaiņām. Valdībām jānodrošina, lai paaugstinātos izglītības līmenis un lai jauniešiem būtu nepieciešamās pamata iemaņas saskaņā ar Eiropas Jaunatnes paktu. Būtu jāiesaista visi ieinteresētie dalībnieki, lai attīstītu un veicinātu patiesu mūžizglītības kultūru jau iespējami agrā vecumā. Lai panāktu ievērojamu palielinājumu valsts un privātā sektora ieguldījumam cilvēkresursos uz vienu iedzīvotāju un nodrošinātu šo investīciju kvalitāti un efektivitāti, svarīgi nodrošināt taisnīgu un pārredzamu izmaksu un pienākumu sadalījumu starp visiem iesaistītajiem dalībniekiem. Ieguldījumiem izglītībā un apmācībā dalībvalstīm būtu labāk jāizmanto struktūrfondi un Eiropas Investīciju banka. Lai sasniegtu šos mērķus, dalībvalstis ir apņēmušas līdz 2006. gadam izstrādāt visaptverošas mūžizglītības stratēģijas un īstenot darba programmu "Izglītība un mācības 2010. gadā."

23. pamatnostādne: palielināt un uzlabot ieguldījumu cilvēkkapitālā:

- īstenojot iekļaujošu izglītības un apmācību politiku un veicot darbības, kas būtiski atvieglo pieeju sākotnējai profesionālajai, vidējai un augstākajai izglītībai, tostarp praksei un apmācībām uzņēmējdarbībā,
- būtiski samazinot to jauniešu skaitu, kas agri pamet skolu,
- īstenojot efektīvas mūžizglītības stratēģijas, kas pieejamas visiem skolās, uzņēmumos, valsts iestādēs un māsaimniecībās saskaņā ar Eiropas nolīgumiem, ietverot atbilstīgus stimulus un izmaksu dalīšanas mehānismus, lai veicinātu līdzdalību pastāvīgās apmācībās un apmācībās darba vietā visa mūža garumā, īpaši zemas kvalifikācijas un gados vecākiem darba ņēmējiem.

Skatīt arī integrēto pamatnostādni "Palielināt un uzlabot ieguldījumu pētniecībā un attīstībā, jo īpaši no privātās uzņēmējdarbības" (Nr. 7).

Nav pietiekami izvirzīt augstus mērķus un palielināt visu ieinteresēto dalībnieku ieguldījuma līmeni. Lai nodrošinātu, ka piedāvājums patiešām atbilst pieprasījumam, mūžizglītības sistēmām jābūt pieejamām, tostarp arī izmaksu ziņā, un tām jāspēj reaģēt uz mainīgajām vajadzībām. Izglītības un apmācību sistēmu pielāgošana un to kapacitātes stiprināšana ir vajadzīga, lai paaugstinātu to nozīmīguma līmeni darba tirgū, to gatavību apmierināt uz zināšanām balstītas ekonomikas un sabiedrības vajadzības un to efektivitāti. IKT var izmantot, lai uzlabotu piekļuvi izglītībai un to labāk pielāgotu darba devēju un darba ņēmēju vajadzībām. Lai paplašinātu piekļuvi darba iespējām visā ES, nepieciešama lielāka mobilitāte gan darba, gan mācību vajadzībām. Būtu jālikvidē atlikušie šķēršļi mobilitātei Eiropas darba tirgū, jo īpaši tie šķēršļi, kas saistīti ar kvalifikāciju un zināšanu atzīšanu un pārredzamību. Lai atbalstītu valstu izglītības un apmācības sistēmu reformas, kā noteikts darba programmā "Izglītība un mācības 2010. gadā", būs svarīgi izmantot pieņemtos Eiropas instrumentus un atsauces.

24. pamatnostādne: pielāgot izglītības un apmācību sistēmas atbilstīgi jaunajām kvalifikācijas prasībām:

- palielinot un nodrošinot izglītības un apmācību pievilcību, atvērtību un augstus kvalitātes standartus, palielinot izglītības piedāvājumu un mācību iespējas un nodrošinot elastīgus mācīšanās veidus, un palielinot studentu un apmācāmo mobilitātes iespējas,
- visiem atvieglojot un dažādojot pieeju izglītībai un apmācībām, un zināšanām, izmantojot darba laika organizēšanu, ģimenes atbalsta dienestus, profesionālo orientāciju un, ja tas ir lietderīgi, jaunas izmaksu dalīšanas formas,
- reaģējot uz jaunajām profesionalitātes, pamata iemaņu un nākotnes prasmju prasībām, uzlabojot kvalifikāciju definīciju un pārskatāmību, to efektīvu atzīšanu un neformālu un neoficiālu mācību atzīšanu.

Mērķi un kritēriji saistībā ar Eiropas Nodarbinātības stratēģiju

Šādi mērķi un kritēriji tika noteikti ES līmenī saistībā ar Eiropas nodarbinātības stratēģiju 2003. gadā:

- katram bezdarbniekam tiek piedāvāta jauna iespēja, jauniešiem bezdarbniekiem 6 mēnešu laikā, pieaugušajiem bezdarbniekiem – 12 mēnešu laikā, piemēram, apmācību, pārkvalifikācijas, darba prakses, darbavietas vai cita nodarbinātības pasākuma veidā, ko attiecīgi apvieno ar pastāvīgo palīdzību darba meklēšanā,
- līdz 2010. gadam 25 % ilgstošo bezdarbnieku aktīvi iesaistīt apmācībās, pārkvalifikācijā, darba praksē vai citos nodarbinātības pasākumos, lai sasniegtu trīs dalībvalstu ar labākajiem rādītājiem vidējo rādītāju,
- darba meklētājiem visā ES iespējams iepazīties ar darba sludinājumiem, kas izziņoti visu dalībvalstu nodarbinātības dienestos,
- līdz 2010. gadam ES līmenī par pieciem gadiem palielināt reālo vidējo darba tirgus atstāšanas (salīdzinājumā ar 59,9 gadiem 2001. gadā),
- līdz 2010. gadam nodrošināt aprūpes iespējas vismaz 90 % bērnu no trīs gadu vecuma līdz obligātajam skolas vecumam un vismaz 33 % bērnu vecumā līdz trīs gadiem,
- panākt, lai to ES iedzīvotāju vidējais skaits, kas priekšlaicīgi pametuši mācības, nepārsniegtu 10 %,
- panākt, lai līdz 2010. gadam ES vismaz 85 % cilvēku 22 gadu vecumā būtu ar pabeigtu vidējo izglītību,
- panākt, lai ES vidējais rādītājs attiecībā uz līdzdalību mūžizglītībā būtu vismaz 12,5 % no pieaugušajiem darbspējīgā vecumā (vecuma grupa no 25 līdz 64 gadiem).

PADOMES IETEIKUMS

(2005. gada 12. jūlijs),

par dalībvalstu un kopienas vispārējām ekonomikas politikas pamatnostādnēm (2005–2008)

(2005/601/EK)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

strukturālām reformām, kā arī uzlabot īstenošanas kvalitāti un palielināt līdzdalību Lisabonas stratēģijas ieviešanā.

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 99. panta 2. punktu,

ņemot vērā Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropadomes pārrunas, kas notika 2005. gada 16.–17. jūnijā,

tā kā Eiropas Parlaments ir pieņēmis Rezolūciju par Komisijas ieteikumu,

AR ŠO IESAKA:

Šajā sakarā Vispārējās ekonomikas politikas pamatnostādnes (VEPP) atspoguļo jaunu Lisabonas stratēģijas sākumu un koncentrējas uz ekonomikas politikas ieguldījumu, lai veicinātu izaugsmi un radītu arvien vairāk darba vietas. Šo VEPP A iedaļā aprakstīts ieguldījums, ko makroekonomikas politika var sniegt šajā sakarā. B iedaļā galvenā uzmanība vērsta uz pasākumiem un politiku, ko varētu izvērst dalībvalstis, lai vairotu zināšanas un jauninājumus izaugsmei un padarītu Eiropu pievilcīgāku investoru un darbaspēka piesaistīšanai. Saskaņā ar Briseles Eiropadomes (2005. gada 22. un 23. marts) secinājumiem, VEPP kā vispārējām ekonomikas politikas koordinēšanas instrumentam būtu jāturpina ietvert vairākas makroekonomikas un mikroekonomikas politikas jomas, kā arī nodarbinātības politika, ciktāl tā ir mijiedarbībā ar šīm politikas jomām; VEPP nodrošinās vispārēju ekonomisku saskaņu starp stratēģijas trīs aspektiem. Vispārējām ekonomikas politikas pamatnostādnēm turpinās piemērot pašreizējos daudzpusējās uzraudzības pasākumus.

Šīs pamatnostādnes piemēro visām dalībvalstīm un Kopienai. Tām būtu jāveicina saskaņotība starp reformu pasākumiem, kas iekļauti dalībvalstu izstrādātajās valstu reformu programmās, un to papildinās Lisabonas Kopienas programma 2005.–2008. gadam, kas aptver visas darbības, kas jāveic Kopienas līmenī izaugsmes un nodarbinātības interesēs. Visu attiecīgo šo pamatnostādņu aspektu īstenošanā būtu jāņem vērā dzimumu līdztiesība.

IEVADS

Eiropadome 2005. gada martā **atkārtoti izvērsa Lisabonas stratēģiju, no jauna koncentrējoties uz izaugsmi un nodarbinātību Eiropā** ⁽¹⁾. Pieņemot šo lēmumu, valstu un valdību vadītāji ir izteikuši skaidru viedokli par Savienības prioritātēm nākamajos gados. Eiropai ir jāturpina koncentrēt tās politika uz izaugsmi un nodarbinātību, lai sasniegtu Lisabonas mērķus, balstoties uz stabilu makroekonomikas politikas vidi un sistēmu, kas virzīta uz sociālo kohēziju un vides ilgtspēju, kas ir svarīgi Lisabonas stratēģijas pamatelementi.

Īpaša uzmanība jāvelta Lisabonas programmas mērķu izpildei. Lai sasniegtu šos mērķus, Eiropas Savienībai jāmobilizē visi valstu un Kopienas līdzekļi, lai efektīvāk izmantotu esošās sinerģijas. Turklāt attiecīgo ieinteresēto personu iesaiste var palīdzēt rosināt apziņu par tādas makroekonomikas politikas nepieciešamību, kas vērsta uz izaugsmi un stabilitāti un vajadzību pēc

ES EKONOMIKAS STĀVOKLIS

Ekonomikas aktivitāte ES, kas sāka strauju attīstību 2003. gada vidū, palēnināja attīstību 2004. gada otrajā pusē tādu ārēju faktoru ietekmes dēļ kā augstas un svārstīgas naftas cenas, pasaules tirdzniecības lēnāka paplašināšanās un euro vērtības celšanās. Daļēji elastīguma trūkums dažās Eiropas valstu ekonomikās var būt saistīts arī ar nepārejošām strukturālām problēmām. Reālais IKP pieaugums 2005. gadā ir gaidāms mērens, tomēr pārnesums no 2004. gada, kas ir zemāks nekā plānots, neglābjami ietekmēs vispārējo gada vidējo rādītāju. Iekšzemes pieprasījuma ieguldījums atlabšanā līdz šim starp dalībvalstīm ir bijis nevienmērīgs, tomēr ir gaidāms pakāpenisks uzlabojums gada laikā, ko sekmēs labvēlīgi finanšu apstākļi (tostarp zemas nekustamā īpašuma likmes) un samazinātais inflācijas spiediens.

⁽¹⁾ Eiropadomes 2005. gada marta secinājumi, (http://ue.eu.int/cms3_fo/showPage.asp?lang=en&id=432&mode=g&name).

Tautsaimniecības atlabšana lielā mērā ir bijusi atkarīga no globālās izaugsmes atjaunošanās un pasaules tirdzniecības straujas palielināšanās. Pasaules izaugsmes ciklam sasniedzot savu augstāko robežu un absorbējot augstāku pasaules naftas cenu negatīvo ietekmi, ES aizvien lielāks uzsvars tiks likts uz iekšzemes patēriņu, lai nodrošinātu lielāku stimulu uzplaukumam. Strukturālā un makroekonomikas politika ir jāveido saistībā ar izejvielu, jo īpaši naftas cenu celšanos, un ražošanas cenu pazeminošo spiedienu. Iespējamie izaugsmes rādītāji ES tādēļ lielā mērā ir atkarīgi no pieaugošas uzticēšanās uzņēmēju un patērētāju starpā, kā arī no labvēlīgas pasaules ekonomiskās attīstības, tostarp naftas cenām un maiņas kursiem. Ņemot to vērā, ir svarīgi, ka ekonomikas politika veicina uzticēšanos un tādējādi palīdz radīt apstākļus spēcīgākam iekšējam pieprasījumam un darbavietu radīšanai īstermiņā, un ka strukturālās reformas veicina izaugsmes potenciāla attīstību vidējā termiņā.

Paredzams, ka bezdarba līmenis, lai arī lēni, tomēr samazināsies, sasniedzot 8,7 % 2006. gadā. Paredzamais kopējais nodarbinātības līmenis 2003. gadā ES-25 ir 63,0 %, kas ir ievērojami mazāk nekā pieņemtais mērķis 70 %. Sieviešu nodarbinātības līmeņa mērķa (60 %) sasniegšana ir bijusi lēna, un šobrīd ES-25 tas ir 55,1 %, tomēr paredzams, ka tas pieaugs. Gados vecāku darba ņēmēju nodarbinātības līmenis, kas turpināja pieaugt, sasniedzot nedaudz vairāk par 40,2 %, visvairāk atpauk no 2010. gadam noteiktā 50 % mērķa. Vienlaikus neviennozīmīgi vērtējams sasniegtais attiecībā uz kvalitātes uzlabošanu darba vietās, un ekonomikas palēninājums ir palielinājis sociālās integrācijas problēmu nozīmīgumu. Pēc vairāku gadu krituma ilgtermiņa bezdarba līmenis atkal ir pieaudzis, un nešķiet, ka tuvākajā nākotnē tas varētu samazināties.

ES tautsaimniecības atlabšanas lēnie tempi joprojām raisa bažas. ES ekonomika vairākos aspektos ir tālāk no sava mērķa – kļūt par pasaules viskonkurētspējīgāko ekonomiku – nekā tā bija 2000. gada martā. Šajā sakarā starpība starp Eiropas Savienības un tās ekonomikas partneru izaugsmes potenciālu ir samazinājusies tikai nedaudz.

— Pirmais izskaidrojums tam, kādēļ Savienības ekonomika ilgstoši darbojas zem sava potenciāla, ir tāds, ka tās **darbaspēka ieguldījums arvien ir salīdzinoši zems**. Dalībvalstīs paveiktais ļāvis nodarbinātības līmenim paaugstināties no 61,9 % 1999. gadā līdz 63,0 % 2003. gadā. Tomēr vēl jādara ļoti daudz, īpaši attiecībā uz gados jauniem un vecāka gadagājuma darba ņēmējiem, lai sasniegtu Lisabonas mērķus.

— Otrs galvenais izskaidrojums ES sliktajiem rādītājiem ir saistīts ar tās **zemo ražīguma pieauguma līmeni**. Ražīguma pieaugumam jau vairākas desmitgades ir tendence samazināties.

A IEDAĻA

MAKROEKONOMIKAS POLITIKA IZAUGSMEI UN DARBAVIETĀM ⁽¹⁾

A.1 Makroekonomikas politika, kas rada apstākļus lielākai izaugsmei un vairāk darbavietām

Ekonomikas stabilitātes nodrošināšana, lai paaugstinātu nodarbinātības un izaugsmes potenciālu

Līdzsvarotas ekonomikas ekspansijas atbalstam un pašreizējā izaugsmes potenciāla pilnīgai īstenošanai vajadzīga pārdomāta makroekonomikas politika. Tā ir būtiski svarīga arī, lai izveidotu pamatnosacījumus, kas sekmētu adekvātu uzkrājumu un ieguldījumu līmeni, kā arī ieguldījumu mērķtiecīgāku orientēšanu uz zināšanu un jauninājumu jomu, lai ekonomikā nodrošinātu ilgtspējīgu un lielāku izaugsmi bez inflācijas, kā arī nodarbinātību. Tam būtu jāpalīdz saglabāt labvēlīgas ilgtermiņa procentu likmes un jāveicina saprātīga maiņas kursu attīstība. Plānojot nākotnei, uzņēmumiem un personām jā saglabā pārliecība, ka cenu stabilitāte tiks saglabāta.

Monetārā politika var dot savu ieguldījumu, nodrošinot cenu stabilitāti un, neskarot šo mērķi, atbalstot citas vispārējās ekonomikas politikas nozares attiecībā uz izaugsmi un nodarbinātību. Jaunajām dalībvalstīm būs svarīgi, lai monetārā politika sekmētu ilgtspējīgas faktiskās un nominālās konverģences sasniegšanu. Maiņas kursu režīmiem ir būtiska nozīme saistībā ar vispārējo ekonomisko un monetāro politiku, un tiem būtu jābūt vērīgiem uz faktiskās un ilgtspējīgas nominālās konverģences sasniegšanu. Dalībai ERM II pienācīgā posmā pēc iestāšanās būtu jāpalīdz šajos centienos. Makroekonomikas politikas papildu uzdevums dažām no šīm dalībvalstīm ir noturēt tekošo konta deficītu tādās robežās, kurās var nodrošināt samērīgu ārējo finansējumu. Tam būs nepieciešama fiskālās politikas mērenība, lai samazinātu tekošo konta deficītu.

⁽¹⁾ Īstenojot turpmāk izklāstītās politikas pamatnostādnes, dalībvalstīm būtu jāņem vērā, ka ieteikumi katrai konkrētai valstij, kas izstrādāti saistībā ar Padomes 2003. gada 26. jūnija ieteikumu par vispārējām dalībvalstu un Kopienas ekonomikas politikas pamatnostādņēm (2003.–2005. gadam), kas pabeigti un atjaunināti saistībā ar Padomes 2004. gada 5. jūlija ieteikumu par šo pamatnostādņu 2004. gada atjauninājumu, paliek spēkā kā atsauce.

Stabila budžeta stāvokļa nodrošināšana ļaus pilnīgi un simetriski cikla gaitā darboties automatiskajiem budžeta stabilizatoriem, lai stabilizētu ražīgumu ar augstāku un noturīgu pieauguma tendenci. Tām dalībvalstīm, kas jau ir sasniegušas stabilu budžeta stāvokli, uzdevums ir saglabāt šādu stāvokli. Pārējām dalībvalstīm ir būtiski svarīgi veikt vajadzīgos korektīvos pasākumus, lai, gadījumā, ja ekonomikas apstākļi uzlabojas, sasniegtu savus vidēja termiņa budžeta mērķus, tādējādi izvairoties no ciklam pielāgotas politikas un cikla gaitā nodrošinot apstākļus pilnīgai automatisko stabilizatoru darbībai pirms nākamās ekonomikas lejupslīdes. Saskaņā ar Ekonomikas un finanšu komitejas ziņojumu "Stabilitātes un izaugsmes pakta īstenošanas uzlabošana", ko apstiprināja Eiropadome (2005. gada 22.–23. marts), atsevišķām dalībvalstīm vidēja termiņa budžeta mērķim būtu jābūt diferencētam atbilstīgi ekonomikas un budžeta stāvokļu atšķirībām, kā arī fiskālajam riskam, kas apdraud valsts finanšu stabilitāti, arī ņemot vērā paredzamās demogrāfiskās izmaiņas. Stabilitātes un izaugsmes pakta prasības, kas attiecas uz euro zonas dalībvalstīm, piemēro arī ERM II dalībvalstīm.

Pamatnostādne Nr. 1. Lai nodrošinātu ekonomikas stabilitāti ilgtermiņā, 1) atbilstīgi Stabilitātes un izaugsmes pakta dalībvalstīm būtu jāievēro savi vidēja termiņa budžeta mērķi. Kamēr šis mērķis vēl nav sasniegts, tām būtu jāveic visi vajadzīgie korektīvie pasākumi, lai to panāktu. Dalībvalstīm būtu jāizvairās no ciklam pielāgotas fiskālās politikas. Turklāt ir nepieciešams, ka tās dalībvalstis, kam ir pārmērīgs budžeta deficīts, veic iedarbīgus pasākumus, lai nodrošinātu pārmērīga budžeta deficīta tūlītēju novēršanu. 2) Dalībvalstīm ar tekošā konta deficītiem, kas draud sasniegt pārmērīgu apjomu, jārīkojas, lai tos koriģētu, īstenojot strukturālas reformas, palielinot ārējo konkurētspēju, vajadzības gadījumā palīdzot veikt šīs korekcijas ar fiskālo politiku. Skatīt arī integrēto pamatnostādni "Sekmēt dinamisku un labi darbojošos EMS" (Nr. 6).

Ekonomikas noturības saglabāšana ilgtermiņā, ņemot vērā sabiedrības novecošanos Eiropā

Sabiedrības novecošanās Eiropā nopietni apdraud Eiropas Savienības ekonomikas noturību ilgtermiņā. Saskaņā ar jaunākajām prognozēm līdz 2050. gadam ES iedzīvotāju darbaspējīgā vecumā (15–64 gadi) būs par 18 % mazāk nekā 2000. gadā, un to cilvēku skaits, kas vecāki par 65 gadiem, būs palielinājies par 60 %. Tas nozīmē ne tikai augstākus atkarīguma koeficientus, bet arī to, ka ja netiks veikti ilgtermiņa fiskālās noturības saglabāšanas pasākumi, valsts izdevumu dēļ, kas saistīti ar vecumu, varētu pieaugt parāda slogs, un strādājošo iedzīvotāju skaita samazināšanās var izraisīt zemāku potenciālo ražošanas jaudu uz iedzīvotāju, kā arī grūtības ar pensiju finansēšanu, sociālo apdrošināšanu un veselības aprūpes sistēmām.

Dalībvalstīm vajadzētu risināt sabiedrības novecošanās ekonomisko ietekmi, veicinot pietiekami strauju parāda samazināšanu un nodrošinot stimulus nodarbinātības līmeņa un darbaspēka pieejamības palielināšanai, kas ir daļa no vispārārtzītās trīsaru stratēģijas ar novecošanos saistīto budžeta problēmu risināšanai, lai kompensētu sekas, kādas būs darbaspējīgā vecuma iedzīvotāju skaita samazinājumam nākotnē. Neatkarīgi no nesenā pieauguma līdz 63,0 % 2003. gadā, joprojām relatīvi zema nodarbinātības līmenis norāda uz to, ka Eiropā ir neizmantotas darbaspēka rezerves. Turpmāku uzlabojumu darbības apjoms tādēļ ir plašs, jo īpaši attiecībā uz sievietēm, gados jauniem un vecāka gadagājuma darbiniekiem. Atbilstīgi šai stratēģijai ir arī ļoti svarīgi modernizēt sociālās aizsardzības sistēmas, lai nodrošinātu, ka tās ir finansiāli dzīvotspējīgas, nodrošinot stimulus iedzīvotāju strādājošajai vecuma grupai aktīvi piedalīties darba tirgū, vienlaikus nodrošinot, ka tās atbilst noteiktajiem mērķiem attiecībā uz pieejamību un piemērotību. Jo īpaši uzlabota sociālās aizsardzības sistēmu mijiedarbība ar darba tirgiem var likvidēt šķēršļus un veicināt darba mūža palielināšanos, ņemot vērā arī dzīves ilguma palielināšanos.

Pamatnostādne Nr. 2. Lai saglabātu ekonomikas un fiskālo noturību kā pamatu lielākai nodarbinātībai, dalībvalstīm, ņemot vērā paredzamās izmaksas saistībā ar sabiedrības novecošanos, 1) būtu jānodrošina apmierinoša valsts parāda samazināšanas gaita, lai stiprinātu valsts finanses, 2) būtu jāreformē un jāstiprina pensiju, sociālās apdrošināšanas un veselības aprūpes sistēmas, lai nodrošinātu, ka tās ir finansiāli dzīvotspējīgas, sociāli piemērotas un pieejamas, un 3) tām būtu jāveic pasākumi, lai palielinātu dalību darba tirgū un darbaspēka pieejamību, jo īpaši sievietēm, gados jaunu un vecāka gadagājuma darbinieku vidū, un jāveicina "dzīves cikla" pieeja darbam, lai palielinātu kopējo nostrādāto stundu skaitu. Skatīt arī integrēto pamatnostādni "Veicināt "dzīves cikla" pieeju darbam" (Nr. 18 un 4, 19, 21).

Veicināt uz izaugsmi un nodarbinātību vērstu un efektīvu resursu sadali

Lai maksimāli veicinātu izaugsmi un nodarbinātību, neietekmējot ekonomikas stabilitātes un noturības mērķus, valsts sektoram vajadzīgas pienācīgi izstrādātas nodokļu un izdevumu sistēmas, kas sekmē efektīvu resursu sadali. To var panākt, pārnesot izdevumus uz tādām izaugsmi veicinošām kategorijām kā pētniecība un attīstība, fiziskā infrastruktūra, videi draudzīgas tehnoloģijas, cilvēkkapitāls un zināšanas. Dalībvalstīs var arī palīdzēt kontrolēt citas izdevumu kategorijas, piemērojot noteikumus izdevumu jomā, izstrādājot budžetu, pamatojoties uz darbības rezultātiem, kā arī ieviešot novērtēšanas mehānismus, kas nodrošinātu, ka tiek pareizi izstrādāti atsevišķie reformu pasākumi un visaptverošas reformu paketes. Nozīmīga ES ekonomikas prioritāte ir nodrošināt, lai nodokļu struktūras un to mijiedarbība ar pabalstu sistēmām sekmētu lielāku izaugsmes potenciālu ar vairāk darbavietām un lielākiem ieguldījumiem.

Pamatnostādne Nr. 3. Lai veicinātu uz izaugsmi un nodarbinātību vērstu un efektīvu resursu sadali, dalībvalstīm, neietekmējot ekonomikas stabilitātes un noturības mērķus, būtu jāpārvirza valsts sektora izdevumi uz izaugsmi veicinošām kategorijām atbilstīgi Lisabonas stratēģijai, jāpielāgo nodokļu struktūras, lai stiprinātu izaugsmes potenciālu, jānodrošina, ka pastāv mehānismi, ar kuriem novērtē saistību starp valsts sektora izdevumiem un politikas mērķu sasniegšanu, kā arī jānodrošina reformu pakešu vispārēja saskaņa. Skatīt arī integrēto pamatnostādni "Veicināt ilgtspējīgu resursu izmantošanu un sinerģiju stiprināšanu starp vides aizsardzību un izaugsmi" (Nr. 11).

Nodrošināt to, lai atalgojuma attīstība veicinātu izaugsmi un stabilitāti un papildinātu strukturālās reformas

Atalgojuma attīstība var sekmēt stabilus makroekonomikas apstākļus un nodarbinātību veicinošas politikas kombināciju, ja faktiskais algas palielinājums atbilst attiecīgajam ražīguma pieaugumam vidējā termiņā un ir saskaņā ar tādu rentabilitātes līmeni, kas ļauj nodrošināt ražīgumu, jaudu un nodarbinātību veicinošus ieguldījumus. Tam nepieciešams, lai īslaicīgi faktori, piemēram, ražīguma svārstības, ko izraisa cikliski faktori vai vienreizējs maksimālā inflācijas līmeņa uzplaisnījums, neizraisītu nestabilas tendences algu pieaugumā un algu attīstība atspoguļotu apstākļus vietējā darba tirgū.

Ņemot vērā pastāvīgo augšupvērsto naftas un izejvielu cenu spiedienu, pastiprināta uzmanība jāpievērš tam, kādu ietekmi uz cenu stabilitāti un cenu konkurētspēju atstāj vienošanās par algām un darbaspēka izmaksu pieaugums. Fakts, ka šis otrās kārtas efekts līdz šim nav novērots, ir apsveicams. Šie jautājumi jāņem vērā pastāvīgajā dialogā un informācijas apmaiņā starp monetārajiem un finanšu iestādēm un sociālajiem partneriem.

Pamatnostādne Nr. 4. Lai nodrošinātu, ka atalgojuma attīstība veicina makroekonomikas stabilitāti un izaugsmi, un lai palielinātu piemērošanās spēju, dalībvalstīm būtu jāsekmē atbilstīgi pamatnosacījumi algas izdevīguma sistēmām, vienlaikus pilnībā ievērojot sociālo partneru lomu, lai veicinātu nominālo algu un tādas darbaspēka izmaksu izaugsmes, kas ir saskaņā ar cenu stabilitāti un ražīguma tendenci vidējā termiņā, ņemot vērā kvalifikāciju atšķirības un vietējā darba tirgus apstākļus. Skatīt arī integrēto pamatnostādni "Nodrošināt nodarbinātībai draudzīgu darbaspēka izmaksu izaugsmi un atalgojuma noteikšanas mehānismus" (Nr. 22).

Sekmēt saskaņotu makroekonomikas politiku, struktūrpolitiku un nodarbinātības politiku

Stabilas makroekonomikas politikas uzdevums ir nodrošināt apstākļus, kas ļauj radīt darbavietas un nodrošina izaugsmi.

Strukturālās reformas, kas saskaņotas ar stabilām fiskālām pozīcijām īstermiņā un vidējā termiņā, ir būtiskas, lai paaugstinātu darba ražīgumu un nodarbinātības līmeni vidējā termiņā, tādējādi veicinot izaugsmes potenciāla īstenošanu un stiprināšanu. Tās arī veicina fiskālo ilgtspēju, makroekonomikas stabilitāti un izturību pret satricinājumiem. Tajā pašā laikā stabila makroekonomikas politika ir svarīgākais pamats tam, lai varētu gūt visu iespējamo labumu no strukturālajām reformām ekonomikas izaugsmes un nodarbinātības ziņā. Ļoti svarīgi dalībvalstu vispārējā ekonomikas stratēģijā ir nodrošināt, ka tajās ir saskaņots strukturālās politikas kopums, kas atbalsta makroekonomikas režīmu, un otrādi. Jo īpaši tirgus reformām jāuzlabo ekonomiku vispārējā piemērošanās un pielāgošanās spēja, reaģējot uz izmaiņām cikliskos ekonomikas apstākļos, kā arī uz tādām ilglaicīgākām tendencēm kā globalizācija un tehnoloģijas. Šajā sakarā vajadzētu turpināt nodokļu un sociālo pakalpojumu sistēmu reformas, lai panāktu to, ka darbs būtu finansiāli pievilcīgs un jebkādi iespējamie šķēršļi līdzdalībai darba tirgū būtu likvidēti.

Pamatnostādne Nr. 5. Lai veicinātu lielāku saskaņotību starp makroekonomikas politiku, struktūrpolitiku un nodarbinātības politiku, dalībvalstīm būtu jāveic darba un produktu tirgus reformas, kas vienlaikus palielinātu izaugsmes potenciālu un atbalstītu makroekonomisko sistēmu, palielinot elastīgumu, mobilitātes faktoru un pielāgošanās spējas darbā, un produktu tirgus, reaģējot uz globalizāciju, tehnoloģijas attīstību, pārmaiņām pieprasījumā un cikliskajām izmaiņām. Jo īpaši dalībvalstīm būtu jādod atkārtots impulss nodokļu un sociālo pakalpojumu sistēmas reformai, lai uzlabotu motivāciju un veicinātu darba finansiālo pievilcīgumu; būtu jāpalielina darba tirgus spēja piemēroties, apvienojot darba elastīgumu un drošību; un jāuzlabo nodarbinātība, investējot cilvēkkapitālā. Skatīt arī integrēto pamatnostādni "Veicināt elastīgumu, kas apvienots ar nodarbinātības drošību, un samazināt darba tirgus segmentāciju, pienācīgi ņemot vērā sociālo partneru lomu" (Nr. 21 un Nr. 19).

A.2 Nepieciešamība nodrošināt dinamisku un pareizi darbojošos euro zonu

Nepieciešamība panākt lielāku izaugsmi un nodarbinātību ir īpaši liela euro zonā, ņemot vērā tās neseno vājo ekonomikas sniegumu un zemo potenciālās izaugsmes rādītāju, kas ir apmēram 2 % (pēc Komisijas aprēķiniem). Pagājušā pavasara prognozēs Komisija pārskatīja savu prognozi 2005. gadam, pazeminot izaugsmi euro zonā līdz 1,6 %. Aizvien lielākas savstarpējas ekonomiskās atšķirības euro zonā varētu palielināties attiecībā uz izaugsmi, iekšējo pieprasījumu un inflācijas spiedienu. Ekonomiskās izaugsmes palēnināšanos euro zonā pagājušā gada otrajā pusē var attiecināt gan uz ārējiem faktoriem – augstajām un svārstīgajām naftas cenām, kas palēnināja pasaules tirdzniecības izaugsmi un euro vērtību –, gan iekšēju rigiditāti. No ārējo faktoru aspekta nelabvēlīgas naftas cenu izmaiņas un nemitīgās globālās svārstības turpina ievērojami apdraudēt situāciju.

Iekšzemes pieprasījums euro zonā ir bijis īpaši zems – gan privātais patēriņš, gan ieguldījumi bija ievērojami zemāki nekā visā ES-25 2004. gadā. Šķiet, ka zems privātais patēriņš saistīts ar joprojām pastāvošajām bažām attiecībā jo īpaši uz nodarbinātības prognozēm (bezdarbs saglabājas apmēram 9 %), kā arī ienākumu prognozēm vidējā termiņā. Uzticēšanās līmenis un noturīgu uzlabojumu izpauļšana no patēriņa viedokļa ir turpinājuši atstāt iespaidu uz ieguldījumiem.

Euro zonas uzdevums ir nodrošināt pašreizējā izaugsmes potenciāla īstenošanu un laika gaitā pat palielināt tās izaugsmes potenciālu. To vislabāk var sasniegt ar makroekonomikas politiku, kas orientēta uz izaugsmi un stabilitāti, kā arī ar visaptverošām strukturālām reformām. Abiem šiem elementiem ir īpaša nozīme euro zonas un ERM II dalībvalstīs, jo tie ievērojami ietekmē to spēju adekvāti pielāgoties satricinājumiem ar asimetrisku ietekmi un tādējādi arī visas euro zonas ekonomikas elastīgumu. Turklāt atsevišķu euro zonas dalībvalstu ekonomiku sniegums un politika ietekmē kopīgos elementus, piemēram, euro maiņas kursu, procentu likmi, cenu stabilitāti un euro zonas saskaņotību. Tas viss liecina par nepieciešamību pēc efektīvas politikas koordinācijas, gan ES, gan euro zonā, lai uzlabotu ekonomiskās izaugsmes potenciālu un rezultātus.

Tas, ka nepastāv atsevišķa valstu procentu likmju un maiņas kursu politika, nozīmē arī pastiprinātu nepieciešamību cikla laikā panākt un uzturēt stabilu budžeta stāvokli, kas nodrošina pietiekamu budžeta rezervi, lai varētu amortizēt cikliskās svārstības vai ekonomikas satricinājumus ar asimetrisku ietekmi. Strukturālpolitika, kas veicina cenu un algu plūstošu pielāgošanu, ir ļoti svarīga, lai nodrošinātu, ka euro zonas dalībvalstis spēj ātri pielāgoties satricinājumiem (piemēram, pašreizējam naftas cenu triecienam), un palīdzētu izvairīties no nepamatotām inflāciju izmaiņām. Šajā ziņā īpaši svarīga ir politika, kas palielina darba tirgu reakciju, sekmējot plašu darba līdzdalību, profesionālo un ģeogrāfisko mobilitāti un algu noteikšanu, kopā ar piemērotām produktu tirgus reformām.

Īstermiņā pasākumu kombinācijai euro zonā ir jāatbalsta tautsaimniecības atlabšana, vienlaikus nodrošinot ilgtspējību un stabilitāti ilgtermiņā. Pašreizējos apstākļos ir svarīgi, lai pasākumu kombinācija veicinātu patērētāju un ieguldītāju uzticēšanos, kas nozīmē arī turpināt rūpēties par vidēja termiņa stabilitāti. Budžeta politikai ir jānodrošina fiskālā nostāja, kas apvienojama ar vajadzību no vienas puses sagatavoties sabiedrības novecošanās ietekmei, un no otras puses pabeigt tādu valsts sektora izdevumu un ieņēmumu struktūru, kas veicinātu ekonomisko izaugsmi.

Lai veicinātu starptautisko ekonomikas stabilitāti un labāk pārstāvētu tās ekonomiskās intereses, euro zonai jāspēj ar maksimālo potenciālu piedalīties starptautiskajā monetārās un

ekonomikas politikas sadarbībā. Lai gan stabila Eurogrupas prezidentūra palīdzēs koordinēt euro zonas dalībvalstu nostāju, euro zonas ārējā pārstāvība ir jāuzlabo, balstoties uz Vīnes 1998. gada 11. un 12. decembra nolīguma programmu, lai euro zona varētu uzņemties vadošu stratēģisku lomu pasaules ekonomikas sistēmas attīstībā.

Pamatnostādne Nr. 6. Lai sekmētu tādu EMS, kas ir dinamiska un darbojas pareizi, euro zonas dalībvalstīm jānodrošina labāka savu ekonomikas un budžeta politiku koordinācija, 1). īpašu uzmanību pievēršot savu valsts finanšu fiskālajai ilgtspējībai pilnīgā saskaņā ar Stabilitātes un izaugsmes paktu; 2) izveidojot pasākumu kombināciju, kas sekmē tautsaimniecības atveseļošanu un ir savienojama ar cenu stabilitāti, tādējādi palielina uzticēšanos uzņēmēju un patērētāju starpā īstermiņā, un turklāt ir savienojama ar ilgtermiņa ilgtspējīgu izaugsmi; 3) ātri izvērsot strukturālās reformas, kas palielinātu euro zonas ilgtermiņa potenciālo izaugsmi un uzlabotu tās ražīgumu, konkurētspēju un ekonomisko pielāgošanos asimetriskiem satricinājumiem, īpašu uzmanību pievēršot nodarbinātības politikai; un 4) nodrošinot, ka euro zonas ietekme pasaules ekonomikas sistēmā palielinātos un tā būtu proporcionāla euro zonas ekonomiskajai nozīmei.

B IEDAĻA

MIKROEKONOMIKAS REFORMAS EIROPAS IZAUGSMES POTENCIĀLA PALIELINĀŠANAI

Strukturālās reformas ir ļoti svarīgas ES izaugsmes potenciāla palielināšanai un makroekonomikas stabilitātes veicināšanai, jo tās palielina Eiropas ekonomikas efektivitāti un piemērošanās spēju. Ražošanas pieaugumu veicina konkurence, ieguldījumi un jauninājumi. Eiropas izaugsmes potenciāla palielināšanai nepieciešama pozitīva attīstība gan darbavietu radīšanā, gan ražīguma palielināšanā. Kopš deviņdesmito gadu vidus ražīguma pieaugums ES ir ievērojami palēninājies. Šis palēninājums daļēji izskaidrojams ar zemas kvalifikācijas darbinieku nodarbinātības pieaugumu. Tomēr šis ražīguma tendences mainīšana ir ievērojams Eiropas Savienības uzdevums, jo īpaši ņemot vērā tās novecojošo sabiedrību. Paredzams, ka tikai sabiedrības novecošanās vien gandrīz uz pusi samazinās pašreizējā izaugsmes potenciāla līmeni. Tādēļ ražīguma pieauguma paātrināšana un nostrādāto stundu skaita palielināšana ir obligāta, lai saglabātu un uzlabotu dzīves līmeni nākotnē un nodrošinātu augstu sociālās aizsardzības līmeni.

B.1 Zināšanas un jauninājumi – ilgtspējīgas izaugsmes virzītāji

Zināšanas, kas uzkrātas ar ieguldījumiem pētniecībā un attīstībā, jauninājumos un izglītībā, ir nozīmīgs ilgtermiņa izaugsmes virzītājspēks. Lisabonas stratēģijas izaugsmei un darbavietām pamatā ir politika, kuras mērķis ir palielināt ieguldījumus zināšanās un stiprināt jauninājumu spēju ES ekonomikā. Tādēļ valstu un reģionālās programmas aizvien vairāk pievērsīsies ieguldījumiem šajās jomās saskaņā ar Lisabonas mērķiem.

Palielināt un uzlabot ieguldījumus pētniecībā un attīstībā, lai izveidotu Eiropas Zināšanu telpu

Pētniecība un attīstība ietekmē ekonomikas izaugsmi vairākos veidos: pirmkārt, tā var veicināt jaunu tirgu vai ražošanas procesu rašanos; otrkārt, tā var radīt ievērojamus uzlabojumus jau esošajos produktos vai ražošanas procesos; treškārt, tā palielina valsts spēju uzņemt jaunas tehnoloģijas.

ES pētniecībai un attīstībai šobrīd tērē apmēram 2 % no IKP (dažādās dalībvalstīs gan šis apjoms svārstās no 0,5 % līdz vairāk nekā 4 % no IKP), kas ir tikai pavisam nedaudz vairāk nekā Lisabonas stratēģijas uzsākšanas brīdī. Turklāt tikai apmēram 55 % no pētniecības izdevumiem ES finansē uzņēmējdarbības sektors. Zemais privātā sektora ieguldījums pētniecībā un attīstībā ir atzīts par galveno iemeslu atšķirībai starp ES un ASV jauninājumu jomā. Vajadzīga ātrā virzība uz ES kopīgā mērķa sasniegšanu – palielināt ieguldījumus pētniecībā līdz 3 % no IKP. Dalībvalstis savās valsts Lisabonas programmās ir aicinātas ziņot par saviem pētniecības un attīstības izdevumu mērķiem 2008. gadam un 2010. gadam, kā arī par pasākumiem šo mērķu sasniegšanai. Galvenais uzdevums ir izveidot pamatnosacījumus, instrumentus un stimulus, lai uzņēmumi ieguldītu pētniecībā.

Jāracionalizē pētniecības izdevumi no valsts sektora budžeta un jāuzlabo saikne starp publiskā sektora veikto pētniecību un privāto sektoru. Būtu jāstiprina izcilības centri un tīkli, labāk jāizmanto mehānismi, lai sekmētu jauninājumus privātajā sektorā, un jānodrošina labāks valsts ieguldījumu sviras efekts, kā arī modernizēta pētniecības iestāžu un universitāšu pārvalde. Tāpat ir svarīgi nodrošināt, ka uzņēmumi darbotos pietiekamā konkurences vidē, jo konkurence ievērojami stimulē privātā sektora izdevumus saistībā ar jauninājumiem. Turklāt enerģiski jācenšas palielināt Eiropā esošo aktīvo pētnieku skaitu un viņu darba kvalitāti, jo īpaši, piesaistot vairāk studentu zinātniskās, tehniskās un inženierzinātņu disciplīnās, kā arī sekmējot pētnieku karjeras attīstību un starptautisko un starpnozaru mobilitāti, un mazinot šķēršļus pētnieku un studentu mobilitātei.

Pētniecības un attīstības starptautiskais aspekts būtu jāstiprina, veicot kopīgu finansēšanu, kritiskākas masas attīstību ES līmenī kritiskās zonās, kas prasa lielus līdzekļus, un mazinot šķēršļus pētnieku un studentu mobilitātei.

Pamatnostādne Nr. 7. Lai palielinātu un uzlabotu ieguldījumus pētniecībā un attīstībā, jo īpaši no privāto uzņēmēju puses, vispārējais mērķis 2010. gadam – 3 % no IKP – ir apstiprināts ar adekvātu dalījumu privāto un valsts ieguldījumu starpā; dalībvalstis noteiks konkrētos vidēja termiņa līmeņus. Dalībvalstīm būtu jāturpina attīstīt pasākumu kombinācija, lai atbilstīgi veicinātu pētniecību un attīstību, jo īpaši uzņēmējdarbības sektora pētniecību un attīstību, ar šādām darbībām: 1) uzlabojot vispārējos apstākļus un nodrošinot, ka uzņēmumi darbotos pietiekamā konkurences vidē; 2) efektīvāk un iedarbīgāk ieguldot valsts izdevumus pētniecībā un attīstībā un attīstot pirkspējas paritāti; 3) attīstot un stiprinot izcilības un pētniecības iestādes dalībvalstīs, kā arī vajadzības gadījumā radot jaunas, un uzlabojot sadarbību un tehnoloģiju nodošanu starp valsts un privāto uzņēmēju pētniecības institūtiem; 4) attīstot un labāk uzlabojot stimulus, lai sekmētu pētniecību un attīstību privātajā sektorā; 5) modernizējot pētniecības iestāžu un universitāšu pārvaldes; 6) nodrošinot pietiekamu daudzumu kvalificētu pētnieku, iesaistot vairāk studentu zinātniskās, tehniskās un inženierzinātņu disciplīnās un sekmējot pētnieku karjeras attīstību un pētnieku un attīstībā nodarbinātā personāla Eiropas, starptautisko, kā arī starpnozaru mobilitāti.

Sekmēt jauninājumus

Eiropas ekonomikas dinamisms ir ārkārtīgi atkarīgs no tās novatoriskās spējas. Šim nolūkam jābūt izveidotiem ekonomikas pamatnosacījumiem. Tas saistīts ar finanšu un produktu tirgiem, kas darbojas nevainojami, kā arī iedarbīgiem un pieejamiem līdzekļiem intelektuālā īpašuma tiesību ievērošanai. Jauninājumus tirgū bieži ievieš jauni uzņēmumi, kas var saskarties ar īpašām grūtībām finansējuma iegūšanai. Tādēļ jauninājumi būtu jāsekmē ar pasākumiem, kuru mērķis ir veicināt novatorisku uzņēmumu radīšanu un izaugsmi, kā arī uzlabotu piekļuvi finansējumam. Tehnoloģiju izplatību, un politikas nozares, kas vērstas uz labāku valsts jauninājumu un izglītības sistēmu integrēšanu, var veicināt, attīstot jauninājumu centrus un tīklus, kā arī ar jauninājumu atbalsta pakalpojumiem, kas īpaši vērsti uz MVU. Zināšanu nodošana tālāk, sekmējot pētnieku mobilitāti, tiešās ārvalstu investīcijas vai ievestas tehnoloģijas dod īpašu labumu mazāk attīstītām valstīm un reģioniem.

Pamatnostādne Nr. 8. Lai sekmētu visus jaunievedumu veidus, dalībvalstīm būtu jākoncentrējas uz: 1) uzlabojumiem jauninājumu atbalsta dienestos, jo īpaši izplatībai un tehnoloģiju nodošanai; 2) jauninājumu centru, tīklu un inkubatoru izveidi un attīstību, sasaistot universitātes, pētniecības centrus un uzņēmumus, tostarp reģionālā un vietējā līmenī, palīdzot novērst tehnoloģijas plaisu starp reģioniem; 3) pārrobežu zināšanu nodošanas sekmēšanu, tostarp no tiešajiem ārvalstu ieguldījumiem; 4) to, lai veicinātu novatorisku produktu un pakalpojumu publisko iepirkumu; 5) labāku piekļuvi iekšzemes un starptautiskajām finansēm, un 6) iedarbīgiem un pieejamiem līdzekļiem intelektuālā īpašuma tiesību ievērošanai.

Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju (IKT) izplatīšana saskaņā ar gaidāmajām i2010 ierosmes darbībām arī ir būtisks veids, kā uzlabot produktivitāti un attiecīgi arī ekonomisko izaugsmi. ES nav spējusi pilnīgi izmantot to, ka palielinājusies informācijas un komunikāciju tehnoloģiju (IKT) attīstība un izmantošana. Tas rāda, ka joprojām par maz tiek ieguldīts IKT, ka pastāv oficiāli noteikti ierobežojumi un organizatoriskas problēmas saistībā ar IKT pieņemšanu. Tehnoloģiskie jauninājumi pamatā ir atkarīgi no ekonomikas vides, kas virzīta uz izaugsmi. Šajā sakarā sarežģīta materiāltehniskā apgāde ir efektīvs veids, kā nodrošināt to, ka izmaksas Eiropas ražošanas vietās paliek konkurētspējīgas. Saistībā ar to svarīgs ir arī atvērts un konkurētspējīgs elektronisko komunikāciju tīkls.

Pamatnostādne Nr. 9. Lai veicinātu IKT izplatību un efektīvu pielietojumu un izveidotu pilnībā integrētu informācijas sabiedrību, dalībvalstīm būtu: 1) jāsekmē plašs IKT pielietojums valsts dienestos, MVU un mājsaimniecībās; 2) jāizveido vajadzīgā programma līdzīgām izmaiņām darba organizācijā ekonomikā; 3) jāveicina spēcīga Eiropas rūpniecības klātbūtne IKT galvenajos segmentos; 4) jāsekmē spēcīgas IKT un saturs nozares industrijas, kā arī labi darbojošos tirgus attīstība; 5) jānodrošina tīklu un informācijas drošība, kā arī saskaņotība un savstarpējā izmantojamība, lai izveidotu informācijas telpu bez robežām; 6) jāveicina platjoslas tīklu izvietošana, tostarp reģionos ar sliktu piekļuvi pakalpojumiem, lai attīstītu zināšanu ekonomiku. Skatīt arī integrēto pamatnostādni "Veicināt elastīgumu, kas apvienots ar nodarbinātības drošību, un mazināt darba tirgus segmentāciju, pienācīgi ņemot vērā sociālo partneru lomu" (Nr. 21).

Stiprināt Eiropas rūpniecības pamata konkurētspējīgās priekšrocības

Nesena ražīguma pieauguma palēninājums ES ir daļēji saistīts ar tās grūtībām pārorientēt savu ekonomiku uz jaunākām nozarēm ar lielāku ražīguma pieaugumu.

Lai sekmētu un saglabātu savas ekonomiskās un tehnoloģiskās līderpozīcijas, Eiropai jāpalielina spēja attīstīt un laist tirgū jaunas tehnoloģijas, tostarp IKT. Būtu jāanalizē un jāizmanto sinerģijas, kas rodas, kopīgi pievēršoties pētniecības, regulatīvajām un finanšu problēmām Eiropas līmenī, ja sakarā ar attiecīgā jautājuma mērogu vai apjomu atsevišķas dalībvalstis pašas par sevi nevar sekmīgi risināt tirgus nepilnības. ES vēl aizvien nav spējusi pilnīgi izmantot savu tehnoloģisko potenciālu. Eiropas izcilības paraugu apvienošana un publiskā un privātā sektora partnerības veidošana, un sadarbība starp dalībvalstīm, kur sabiedrības ieguvumi pārsniedz privātā sektora ieguvumus, palīdzēs šo potenciālu izmantot.

Pamatnostādne Nr. 10. Lai stiprinātu Eiropas rūpniecības pamata konkurētspējīgās priekšrocības, Eiropai nepieciešams stingras rūpniecības struktūras visā tās teritorijā. Nepieciešamība pēc modernas un aktīvas rūpniecības politikas nozīmē stiprināt rūpniecības pamata konkurētspējīgās priekšrocības, tostarp radot pievilcīgus apstākļus gan ražotājiem, gan pakalpojumu sniedzējiem, vienlaikus nodrošinot rīcības papildināmību valsts, starptautiskā un Eiropas līmenī. Dalībvalstīm būtu: 1) jāsāk ar papildu vērtības un konkurētspējas faktoru apzināšanu galvenajās rūpniecības nozarēs un jāpievēršas globalizācijas izraisītajām problēmām. 2) jākoncentrējas arī uz jauno tehnoloģiju un tirgu attīstību. a) Tas, jo īpaši, nozīmē apņemšanos veicināt jaunas tehnoloģiju ierosmes, kas balstītas uz valsts un privātā sektora partnerībām, un sadarbību starp dalībvalstīm, kas palīdzētu novērst patiesas tirgus nepilnības. b) Tas nozīmē arī reģionālu vai vietēju uzņēmumu kopu radīšanu un attīstīšanu visā Eiropā, vairāk iesaistot MVU. Skatīt arī integrēto pamatnostādni "Uzlabot darba tirgus vajadzību saskaņu" (Nr. 20).

Veicināt resursu ilgtspējīgu izmantošanu

Ilgstoši Eiropas Savienības panākumi ir atkarīgi arī no vairāku ar resursiem un vidi saistītu jautājumu risināšanas, jo pretējā gadījumā šīs problēmas kavēs izaugsmi nākotnē. Šajā sakarā nesenie notikumi un prognozes saistībā ar naftas cenām ir pasvītrotuši energoefektivitātes jautājuma neatliekamību. Politika, kas vērsta uz energoefektivitāti, ir būtiska, lai mazinātu Eiropas ekonomikas jutīgumu pret naftas cenas svārstībām. Turpmāka kavēšanās attiecībā uz pievēršanos šīm problēmām tikai palielinās veicamo pasākumu izmaksas. Tas attiecas, piemēram, uz tādiem pasākumiem kā racionālāka resursu izmantošana. Pasākumi šajā jomā ir svarīgi arī, lai risinātu klimata izmaiņu problēmu. Saistībā ar to ir būtiski, ka dalībvalstis atjauno centienus pildīt saistības saskaņā ar Kioto protokolu. Dalībvalstīm jo īpaši būtu jāturpina cīņa pret klimata izmaiņām, lai panāktu to, ka globālā temperatūra nepārsniedz 2 °C salīdzinājumā ar līmeni pirms rūpniecības laikmeta, vienlaikus īstenojot Kioto mērķus ekonomiski efektīvā veidā. Dalībvalstīm būtu jāveic pasākumi, lai apturētu bioloģiskās daudzveidības zudumu laikposmā no šī brīža līdz 2010. gadam, jo īpaši iekļaujot šo prasību citās politikas nozarēs, ņemot vērā bioloģiskās daudzveidības lielo nozīmi atsevišķās ekonomikas nozarēs. Šajā sakarā galvenā loma ir uz tirgu balstītu instrumentu izmantošanai, lai cenas labāk atspoguļotu videi nodarīto kaitējumu un sociālās izmaksas. Videi draudzīgu tehnoloģiju attīstības veicināšana un to izmantošana, kā arī publiskā iepirkuma normu pielāgošana "zaļajām prasībām", īpašu uzmanību pievēršot MVU, un videi kaitīgu subsīdiu pārtraukšana līdz ar citiem politikas instrumentiem var uzlabot novatorismu un veicināt attiecīgo nozaru ilgtspējīgu attīstību. Piemēram, ES uzņēmumi ir starp vadošajiem pasaulē, attīstot jaunas atjaunojamās enerģijas tehnoloģijas. Jo īpaši, saistībā ar augšupvērstu spiedienu uz enerģijas cenām un aizvien pieaugošu klimata apdraudējumu ir svarīgi mērķtiecīgi turpināt energoefektivitātes uzlabojumus, tādējādi sekmējot gan izaugsmi, gan ilgtspējīgu attīstību.

Pamatnostādne Nr. 11. Lai veicinātu ilgtspējīgu resursu izmantošanu un sinerģiju stiprināšanu starp vides aizsardzību un izaugsmi, dalībvalstīm būtu: 1) jāpiešķir prioritāte energoefektivitātei un koģenerācijai, ilgtspējīgu enerģiju, tostarp atjaunojamo enerģiju, attīstīšanai un ātrai videi draudzīgu un ekoloģiski efektīvu tehnoloģiju izplatīšanai a) no vienas puses, iekšējā tirgū, jo īpaši transporta un enerģijas sfērā, tostarp lai mazinātu Eiropas ekonomikas jutīgumu pret naftas cenu svārstībām, b) no otras puses, attiecībā uz pārējo pasauli kā ievērojamu eksporta potenciālu; 2) jāsekmē ārējo vides izmaksu internalizācijas attīstīšanas veidi un ekonomiskās izaugsmes nodalīšana no vides postījuma. Šo prioritāšu īstenošanai būtu jānotiek saskaņā ar spēkā esošajiem Kopienas tiesību aktiem un ar darbībām un instrumentiem, kas ierosinātas Vides tehnoloģiju rīcības plānā (VTRP), inter alia, a) izmantojot instrumentus, kas balstīti uz tirgus principiem, b) izmantojot riska līdzekļus un pētniecības un attīstības līdzekļus, c) veicinot ilgtspējīgu ražošanas un patēriņa modeļus, tostarp publiskā iepirkuma normu pielāgošanu "zaļajām prasībām", d) pievēršot īpašu uzmanību MVU un e) izmantojot reformas attiecībā uz subsīdijām, kuru ietekme uz vidi ir negatīva un kas nav savienojamas ar ilgtspējīgu attīstību, lai pakāpeniski apturētu to piešķiršanu. 3) jāturpina tiekties uz mērķi apturēt bioloģiskās daudzveidības samazināšanos no šodienas līdz 2010. gadam, jo īpaši, iekļaujot šo prasību citās politikas jomas, ņemot vērā to, ka bioloģiska daudzveidība ir svarīga konkrētām tautsaimniecības nozarēm. 4) jāturpina cīnīties pret klimata izmaiņām, īstenojot Kioto mērķus ekonomiski efektīvā veidā, jo īpaši attiecībā uz MVU. Skatīt arī integrēto pamatnostādni "Veicināt uz izaugsmi un nodarbinātību vērstu un efektīvu resursu sadali" (Nr. 3).

Neskatoties uz to, ka ieguvumi no vienota Eiropas tirgus ir plaši atzīti, iekšējā tirgus direktīvu transponēšanas procents diemžēl joprojām ir pārāk zems. Turklāt direktīvas bieži netiek pareizi īstenotas vai piemērotas, kā liecina lielais skaits Komisijas uzsāktu pārkāpumu procedūru. Dalībvalstīm drošāk jāsadarbības savstarpēji un ar Komisiju, lai nodrošinātu, ka tās saviem iedzīvotājiem un uzņēmumiem sniedz maksimālo ieguvumu no iekšējā tirgus tiesību aktiem. Piemēram, vēl daudz uzlabojumu ir vajadzīgi attiecībā uz publiskā iepirkuma praksi. Šādi uzlabojumi būtu pamanāmi, ja palielinātos atklāti izsludinātā publiskā iepirkuma daļa. Turklāt atklātāks iepirkums ļautu dalībvalstīm ievērojami ietaupīt budžeta līdzekļus.

Pamatnostādne Nr. 12. Lai paplašinātu un padziļinātu iekšējo tirgu, dalībvalstīm būtu: 1) jāpārtrūkst iekšējā tirgus direktīvu transponēšana; 2) jānosaka par prioritāti stingrāka un labāka iekšējā tirgus tiesību aktu īstenošana; 3) jānovērš atlikušie šķēršļi pārrobežu darbībām; 4) efektīvi jāpiemēro ES publiskā iepirkuma noteikumi; 5) jāveicina pakalpojumu tirgus, kas pilnībā darbojas, vienlaikus saglabājot Eiropas sociālo modeli; 6) jāpārtrūkst finanšu tirgus integrācija, konsekvēnti un saskaņoti īstenojot un ieviešot Finanšu pakalpojumu rīcības plānu. Skatīt arī integrēto pamatnostādni "Uzlabot darba tirgus vajadzību saskaņu" (Nr. 20).

B.2 Eiropas pievilcības veicināšana investoru un darbaspēka piesaistīšanai

Tas, cik Eiropas Savienība kā reģions būs pievilcīga investoru acīs, ir atkarīgs cita starpā no tās tirgu apmēra un atvērtības, tās normatīvās vides, darbaspēka un infrastruktūras kvalitātes.

Paplašināt un padziļināt iekšējo tirgu

Lai gan preču iekšējais tirgus ir integrēts salīdzinoši labi, pakalpojumu tirgi juridiski vai faktiski joprojām ir samērā sadalīti un darbaspēka mobilitāte Eiropā joprojām ir samērā zema. Lai veicinātu izaugsmi un nodarbinātību, kā arī stiprinātu konkurētspēju, pakalpojumu iekšējam tirgum jādarbojas pilnīgi, vienlaikus saglabājot Eiropas sociālo modeli. Eiropadome ir aicinājusi izvērst visus centienus, lai saskaņā ar likumdošanas procesiem nodrošinātu plašu saskaņu virzībā pretim vienotam pakalpojumu tirgum. Efektivitāti ievērojami paaugstinātu arī šķēršļu likvidēšana pārrobežu darbībām. Visbeidzot, finanšu tirgu pilnīga integrācija palielinātu ražību un nodarbinātību, ļaujot lietderīgāk sadalīt kapitālu un radot labākus apstākļus uzņēmumu finanšu jomā.

Nodrošināt atvērtus un konkurētspējīgus tirgus Eiropā un ārpus tās

Atvērtā pasaules ekonomika piedāvā jaunas iespējas Eiropas ekonomikas izaugsmes un konkurētspējas stimulēšanai. Konkurences politikai ir bijusi nozīmīga loma, nodrošinot vienādas spēles noteikumus visiem uzņēmumiem ES, un tā var būt ļoti svarīga, raugoties uz plašāku normatīvo vidi saistībā ar tirgiem, lai sekmētu tādu apstākļu, kas ļauj uzņēmumiem efektīvi konkurēt. Eiropas tirgu turpmāku atvēršanu konkurencei var panākt, samazinot atlikušo valsts atbalsta kopējo līmeni. Tam jānotiek vienlaikus ar atlikušā valsts atbalsta atbalsta noteikumu pārskatīšanu varētu dot jaunu impulsu šajā virzienā.

Īpaši efektīvs konkurences veicināšanas instruments ir strukturālās reformas, kas atviegloja iekļūšanu tirgū. Tās ir īpaši svarīgas tādos tirgos, kuri iepriekš bijuši pasargāti no konkurences ar darbībām, kas vērstas pret konkurenci, monopoliem, pārliecīgu reglamentēšanu (piemēram, atļaujas, licences, minimālā kapitāla prasības, tiesiski šķēršļi, veikalu darba stundas, regulētas cenas, utt. var kavēt efektīvas konkurences vides attīstību) vai saistībā ar tirdzniecības aizsardzību.

Turklāt tādu pasākumu īstenošanai, kas jau pieņemti, lai konkurenci atvērtu ar tīkliem saistītas nozares (elektrības un gāzes, transporta, telekomunikāciju un pasta pakalpojumu nozarēs), jāpalīdz nodrošināt zemākas cenas kopumā un lielāku izvēli, vienlaikus garantējot vispārējās ekonomiskās intereses pakalpojumu sniegšanu visiem iedzīvotājiem. Konkurences un regulatīvajām iestādēm jānodrošina pietiekama konkurence liberalizētos tirgos. Tajā pašā laikā jānodrošina apmierinoša augstas kvalitātes vispārējās ekonomiskās intereses pakalpojumu sniegšana par pieņemamu cenu.

Ārējā atvērtība tirdzniecībai un ieguldījumiem, arī daudzpusējā kontekstā, palielinot gan eksportu, gan importu, ir būtisks stimuls izaugsmei un nodarbinātībai un tādējādi var stiprināt strukturālo reformu norisi. Atvērta un spēcīga globālās tirdzniecības sistēma ir būtiski svarīga Eiropas ekonomikai. Vērienīga un līdzsvarota nolīguma sekmīgai noslēgšanai Dohas sarunu kārtā, kā arī divpusējo un reģionālo brīvās tirdzniecības nolīgumu attīstībai būtu vēl vairāk jāatver pasaules tirgi tirdzniecībai un ieguldījumiem, tādējādi veicinot potenciālās izaugsmes palielināšanos.

Pamatnostādne Nr. 13. Lai nodrošinātu atvērtus un konkurētspējīgus tirgus Eiropā un ārpus tās un izmantotu globalizācijas sniegtās priekšrocības, dalībvalstīm būtu jānosaka par prioritāti šādas darbības: 1) novērst reglamentējošos, tirdzniecības un citus šķēršļus, kas pārmērīgi kavē konkurenci; 2) efektīvāk īstenot konkurences politiku; 3) konkurences un regulatīvajām iestādēm izlases veidā pārskatīt tirgu, lai atklātu un likvidētu šķēršļus konkurencei un iekļuvei tirgū; 4) samazināt valsts atbalstu, kas kropļo konkurenci; 5) saskaņā ar topošo Kopienas programmu novirzīt atbalstu par labu tādiem zināmiem horizontāliem mērķiem kā pētniecība, jauninājumi un cilvēkkapitāla optimizācija, kas atbilst skaidri noteiktām tirgus nepilnībām; 6) veicināt ārējo atvērtību, arī no daudzpusējā aspekta; 7) pilnībā īstenot pasākumus, kas pieņemti, lai konkurencei atvērtu ar tīkliem saistītas nozares ar mērķi nodrošināt efektīvu konkurenci visas Eiropas mēroga integrētos tirgos; Tajā pašā laikā vispārējās ekonomiskās intereses pakalpojumu sniegšana par pieņemamām cenām ir svarīga konkurētspējīgā un dinamiskā ekonomikā.

Uzlabot Eiropas un dalībvalstu noteikumus

Lai izveidotu vidi, kurā norisinās tirdznieciski darījumi ar konkurētspējīgām cenām, liela nozīme ir tirgus regulēšanai. Tā arī ļauj labot tirgus nepilnības vai aizsargāt tirgus dalībniekus.

Tomēr noteikumu kumulatīvā ietekme var radīt ievērojamas izmaksas ekonomikai. Tādēļ ir ļoti svarīgi, lai noteikumi būtu labi izstrādāti un proporcionāli. Eiropas un valstu reglamentējošās vides ir kopīgu saistību un dalītas atbildības jautājums gan ES, gan dalībvalstu līmenī.

Izstrādājot vai pārskatot tiesību aktus, dalībvalstīm sistemātiski jānovērtē izmaksas un ieguvumi saistībā ar savām likumdošanas iniciatīvām. Tām būtu jāuzlabo savu noteikumu kvalitāte, saglabājot mērķus. Tas nozīmē apspriešanos ar attiecīgajām ieinteresētajām pusēm. Komisijas stratēģijā labākai tiesību aktu pieņemšanai tiek rūpīgi izvērtēta jaunu vai pārskatītu noteikumu ekonomiskā, sociālā un vides ietekme, lai atklātu iespējamus kompromisus un sinerģijas starp dažādiem politikas mērķiem. Turklāt tiek izskatīta iespēja vienkāršot spēkā esošos noteikumus un novērtēta vienkāršošanas ietekme uz konkurētspēju. Visbeidzot, tiek attīstīta vienota pieeja jaunu un esošu tiesību aktu administratīvo izmaksu novērtēšanai. Dalībvalstīm būtu jāizveido sistēmas pašreizējo noteikumu vienkāršošanai. Tām būtu jāizvērs plašas konsultācijas par regulatīvo ierosmju, vai darbības izpaušanas izmaksām un ieguvumiem, jo īpaši, ja dažādo politikas mērķu starpā var rasties konflikti. Dalībvalstīm būtu arī jānodrošina, ka tiek apsvērtas piemērotas alternatīvas noteikumiem.

Tādējādi iespējams ievērojami uzlabot normatīvo vidi, ņemot vērā apsvērumus par izmaksām un ieguvumiem, kas saistītas ar reglamentēšanu, tostarp administratīvās izmaksas. Tas ir īpaši svarīgi mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), kam parasti ir ierobežoti resursi gan Kopienas, gan valsts noteikto administratīvo uzdevumu veikšanai.

Pamatnostādne Nr. 14. Lai radītu konkurētspējīgāku uzņēmējdarbības vidi un veicinātu privāto iniciatīvu ar labākas reglamentēšanas palīdzību, dalībvalstīm būtu: 1). jāsamazina administratīvais slogs, kam pakļauti uzņēmumi, jo īpaši MVU un jaunizveidoti uzņēmumi; 2) jāuzlabo savu spēkā esošo un jauno noteikumu kvalitāte, vienlaikus saglabājot savus mērķus, sistemātiski un stingri izvērtējot to ekonomisko, sociālo (tostarp veselības) un vides ietekmi, tajā pašā laikā apsverot un attīstot ar noteikumiem saistītā administratīvā sloga izvērtēšanu, kā arī ietekmi uz konkurētspēju, tostarp attiecībā uz īstenošanu; 3) mudināt uzņēmumus attīstīt to korporatīvo sociālo atbildību.

Eiropai efektīvāk jāveicina uzņēmējdarbība, un tai vajadzīgi vairāk uzņēmumi, kas gatavi uzsākt radošus vai novatoriskus pasākumus. Būtu jāatbalsta informācijas iegūšana par uzņēmējdarbību visos izglītības un apmācības veidos, un jānodrošina attiecīgo prasmju apgūšana. Uzņēmējdarbības aspekts būtu jāiekļauj mūžizglītības procesā sākot jau no skolas. Šim nolūkam būtu jāsekmē partnerības ar uzņēmumiem. Uzņēmumu veidošanu un izaugsmi var veicināt arī, uzlabojot piekļuvi finansējumam un stiprinot ekonomiskos stimulus, tostarp pieņemot tādas nodokļu sistēmas, kas atalgo par panākumiem, samazinot ar algu nesaistītās darbaspēka izmaksas un samazinot administratīvo slogu jaunizveidotiem uzņēmumiem, jo īpaši, nodrošinot attiecīgas uzņēmējdarbības atbalsta konsultācijas, īpaši gados jauniem uzņēmējiem, piemēram, izveidojot vienas pieturas aģentūras un valsts atbalsta tīklu stimulus uzņēmējiem. Īpašs uzsvars būtu liekams uz īpašumtiesību nodošanas atvieglošanu un glābšanas un pārstrukturēšanas procedūru uzlabošanu, jo īpaši ar efektīvākiem bankrota tiesību aktiem.

Pamatnostādne Nr. 15. Lai sekmētu uzņēmējdarbības kultūru un radītu MVU atbalstošu vidi, dalībvalstīm būtu: 1) jāuzlabo piekļuve finansējumam, lai labvēlīgi ietekmētu to izveidi un izaugsmi, jo īpaši mikrokreditu un cita riska kapitāla veidā; 2) jāstiprina ekonomiskie stimuli, tostarp vienkāršojot nodokļu sistēmas un samazinot ar algu nesaistītās darbaspēka izmaksas; 3) jāstiprina MVU jauninājumu potenciāls, un 4) jānodrošina attiecīgie atbalsta pakalpojumi, kā vienas pieturas aģentūru izveide un valsts atbalsta tīklu stimuli uzņēmumiem, lai labvēlīgi ietekmētu to izveidi un izaugsmi saskaņā ar Mazo uzņēmumu hartu. Turklāt dalībvalstīm būtu jāstiprina izglītība un apmācība uzņēmējdarbības jomā MVU. Tām arī būtu jāatvieglo īpašumtiesību nodošana, vajadzības gadījumā jāmodernizē savi bankrota tiesību akti un jāuzlabo glābšanas un pārstrukturēšanas procedūras. Skatīt arī integrētās pamatnostādnes "Veicināt uz izaugsmi un nodarbinātību vērstu un efektīvu resursu sadali" (Nr. 3) un "Visu jaunievedumu veidu sekmēšana" (Nr. 8), Nr. 23 un Nr. 24.

ģijas. Samazinot transporta izdevumus un paplašinot tirgus, savstarpēji saistīti un savietojami Eiropas komunikāciju tīkli palīdz veicināt starptautisko tirdzniecību un uzturēt iekšējā tirgus dinamiku. Turklāt notiekošā Eiropas ar tīkliem saistīto nozaru liberalizācija veicina konkurenci un nodrošina lielāku efektivitāti šajās nozarēs.

Attiecībā uz nākotnes ieguldījumiem Eiropas infrastruktūrā par prioritāti būtu jāuzskata 30 prioritāro transporta projektu, ko Parlaments un Padome norādījusi Eiropas transporta tīkla pamatnostādņēs, īstenošana, kā arī uzsākšanai gatavu transporta, atjaunojamas enerģijas un platjoslas komunikāciju un pētniecības pārrobežu projektu, kas norādīti Eiropas Izaugsmes iniciatīvā, īstenošana, kā arī Kohēzijas fonda atbalstīto transporta projektu īstenošana. Jāpievēršas arī infrastruktūras vājajām vietām valstīs. Piemērotas infrastruktūras cenu noteikšanas sistēmas var veicināt infrastruktūras racionālu izmantošanu un transporta veidu ilgtspējīga līdzsvara attīstību.

Pamatnostādne Nr. 16. Lai paplašinātu, uzlabotu un sasaistītu Eiropas infrastruktūru un pabeigtu prioritāros pārrobežu projektus ar mērķi panākt valstu tirgu lielāku integrāciju paplašinātajā ES. Dalībvalstīm būtu: 1) jārada adekvāti apstākļi uz resursiem orientētam transportam, enerģijai un infrastruktūrām – par prioritāti uzskatot TEN tīklā iekļautos, papildinot Kopienas mehānismus, – jo īpaši pārrobežu daļas un perifērijas reģionus, – kā būtisku apstākli, lai panāktu veiksmīgu tīklu industriju atvēršanu konkurencei; 2) jāapsver valsts – privāto partnerību attīstīšana; 3) jāapsver piemērotas infrastruktūru cenu noteikšanas sistēmas izveide, lai nodrošinātu infrastruktūru efektīvu izmantošanu un ilgtspējīga modālā līdzsvara attīstību, liekot uzsvāru uz tehnoloģiju izmaiņām un jauninājumiem un ņemot vērā ar vidi saistītās izmaksas un ietekmi uz attīstību. Skatīt arī integrēto pamatnostādni "Veicināt IKT izplatību un efektīvu pielietojumu un izveidot pilnībā integrētu informācijas sabiedrību" (Nr. 9).

Paplašināt un uzlabot Eiropas infrastruktūru

Moderna infrastruktūra ir nozīmīgs faktors, kas ietekmē reģionu pievilcību. Tā atvieglo personu, preču un pakalpojumu mobilitāti visā Eiropas Savienībā. Moderna transporta, enerģijas un elektronisko komunikāciju infrastruktūra ir būtisks faktors, lai varētu izmantot ieguvumus no atjauninātās Lisabonas stratē-

Brisele, 2005. gada 12. jūlijā

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
G. BROWN

LABOJUMS

Labojums Komisijas 2005. gada 2. augusta Regulā (EK) Nr. 1279/2005, ar ko groza ievadmuītas nodokli labības nozarē, ko piemēro no 2005. gada 3. augusta

(Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis L 202, 2005. gada 3. augusts)

36. lappusē, 1. un 2. apsvērumā un 1. pantā:

tekstu: “(EK) Nr. 1150/2005”

lasīt šādi: “(EK) Nr. 1256/2005”.

Labojums Komisijas 2005. gada 1. augusta Regulā (EK) Nr. 1270/2005, ar ko nosaka, cik lielā mērā var izpildīt importa tiesību atļaujas, kuras iesniegtas 2005. gada jūlijā un attiecas uz nobarošanai paredzētiem vīriešu kārtas jaunlopiem, tarifu kvotas ietvaros, kura paredzēta Regulā (EK) Nr. 992/2005

(Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis L 201, 2005. gada 2. augusts)

38. lappusē,

— 1. apsvērumā:

tekstu: “... 1. panta 3. punkta b) apakšpunktā...”

lasīt šādi: “... 1. panta 3. punkta a) apakšpunktā...”

— 1. panta 2. punktā:

tekstu: “...1. panta 3. punkta d) apakšpunktā...”

lasīt šādi: “...1. panta 3. punkta b) apakšpunktā...”
